Sayısı 3 Kuruş

PAZARTESİ 2 HAZİRAN 1941
YIL: 24 * SAYI: 8400
İdare evi: Ankara C. Vakıt Yurdu
Telefon: Telg. İstanbul Vakıt
İdare: 24370 Posta Kutusu: 46
Yazı: 21413

VAKIT

Modern ceza evleri

Kırşehir, 1 (A.A.) — Adliye Vekâleti tarafından burada yaptırılmış olan modern ceza ve tevkif evlerinin açılış töreni bugün yapılmış ve merasimi müteakip mahkûmlar yeni binaya nakledilmiştir.

Darlanın kesilecek dili

Türkler, kendi hak ve topraklarını korumak için hattâ kendi ruhlarından emir almayacak kadar insiyakıy hareket ederler

Amiral Darlanı biliyoruz ve sıfatlarını tanıyoruz: hani şu zavallı hürriyet Fransasına ağız açtırmayıp, göz açtırmayıp da el açtıran mütareke kahramanlarından biri.

Mağlûbiyet zehirli gaz gibidir. bir düşünce iz'an ve vicdanı istiklâl ... yüksek kayalarına eremiyecek kadar pespaye kalanları boğar; muhakeme cihazlarında selâmetten mahrum olanları şaşkına döndürür.

Beyoğlu sokaklarından, atına binip acaib bir zafer alayı geçiren ma... Franşe Despere bu Amiral Darlanın bir başka türlüsü değil mi idi? Mağlûbiyetin sarhoşu idi, bu mağlûbiyetin bir kör kandilidir!.. Franşe Desperenin o zaman atına binip de mütareke Türkiyesinde aradığı işte böyle Amiral Darlanlardı; biz, mütareke devirlerinin kara günlerini ...ler mağlûp düşmenin boğucu

Darlanın şu kesilecek dili Avrupada yeni nizam kurmak istiyenlere bu mantık ve muhakemeyle mi inşa ırgadlığı yapmaktadır

havasıyle çarpılmış olanları farketmekte hiç aldanmayız; ayni ihtisas ile iddia ederiz ki bu Amiral Darlan kadar bayağısının mütareke İstanbulunda nefes almış olması dahi düşünülürdü. Değme memleketlerde Amiral Darlanlar bulmanın güç olduğuna teessür de duysak inanmalıyız.

Son harbe girerken Fransa Türkiyenin yalnız dostu değil, müttefiki idi. Türkiye bir gün haklarını kuvvetle müdafaa zorunda kalırsa kendi kuvvetlerini onun müdafaa kuvvetlerine zam etmeyi kabul etmişti. Bu dost ve müttefik Fransanın bir gün hemen hiç silâh kullanmayarak kendini hasmın kucağına atmış olması hâdisesi siyasi tarihi muhakemeye hazırlana dursun, nihayet mukadderatı hasma boyun eğmek suretinde tecelli eden Fransanın bir yıldır kınında meflûç duran dili Türkiyeye dokunur ilk sözü söylemek için kımıldanınca işiteceğimiz bu kör, bu çarpık, bu kendi "sirkatini söyliyen„ cümleler mi olmalı idi?

Pek malûm olan fıkradaki suali hatırlayarak düşünüyoruz: Acaba bunlar bu işlere getirildikten sonra mı akılları alınıyor? Yoksa akılları alındıktan sonra mı bu işlere getiriliyorlar?. Hele İngilizleri Fransızların gözünden düşürmek için verdiği şu misale bakınız:

(Devamı Sa. 2 - Sü. 6)

TÜRKİYENİN IRAKA MUHTEMEL YARDIMI

Hakkında sorulan bir suale Alman hariciye Nezareti

Cevap vermekten istinkâf etti

Berlin, 1 (A.A.) — Hususî muhabir bildiriyor:

Almanya hariciye nezareti, ecnebî gazeteciler tarafından Türkiyenin Iraka muhtemel bir yardımına veyahut Irak askerlerine bir melce vermesine dair sorulan suallere cevap vermekten istinkâf etmiştir.

AMİRAL DARLAN

İngiliz siyasetine hücum ediyor

Başvekil muavini İngiliz ittifakını yapan Fransız erkânına

BUDALA

Dedikten sonra garip bir cüretle

Türk siyasetine dil uzatıyor

Paris, 1 (A.A.) — Ofi:

Amiral Darlan matbuat mümessillerine yaptığı beyanatta şunları da söylemiştir:

— İngiltere için bütün bahaneler meşru bir itham sebebidir. Almanya ile İtalyaya yiyecek malzeme verdiğimizi, onlar hesabına silâh naklettiğimizi ileri sürmeleri hep böyle bahaneye müstenit ithamlardır. Hakikatte bütün bu hareketlerin bir tek gayesi vardır: Fransızların deniz kuvvetlerini imha etmek, anavatanımızı imparatorluktan ayırmak ve bizi dünyanın diğer kısımlarından tecrit etmek. Fransaya karşı bu kadar kin beslenmesinin ve Fransayı aç bırakmak istenilmesinin sebebi nedir?

Bunu anlamak için son 20 sene zar_

(Devamı Sa. 4 sü. 5 de)

IRAK

Ingiltere ile mütareke akdetti

Bağdatta sükûnet başladı; ışıklar yandı

Iraka istiklâl verilecek

Kahire, 1 (A.A.) — Orta Şark İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Libya ve Habeşistanda kayda değer bir değişiklik olmamıştır.

Irakta Raşit Alinin ve avenesinin firarından sonra Bağdatta idareyi temin etmek üzere kurulmuş olan komite tarafından talep edilen mütareke, tarafımızdan kabul edilmiştir.

Şehirde sükûn hüküm sürmektedir.

Londra, 1 (A.A.) — Beyrut radyosu mütarekenin imzalanmasından sonra Bağdada neşredilen tebliğ hakkında malûmat vermektedir. Bu malûmata göre tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

(Devamı Sa. 4 sü. 4 te)

Nevyork belediye reisi

HİTLER ve NAZİ

Rejimine hücum etti

Cenubî Amerikada nümayişler

Nevyork, 1 (A.A.) — Nevyork belediye reisi La Guardia, "Hüriyeti Kurtar„ mitinginde 12.000 kişi karşısında harbcuyane bir nutuk söylemiş ve sözlerine şöyle başlamıştıry:

"Mihver.. eğer ilerlersen, seni karşılamağa hazırız.„

Amerikanın 1917 den daha iyi harbe hazırlanmış bulunduğunu söyliyen La Guardia şöyle devam etmiştir:

"Bazan bir millet harbe karar vermeğe mecbur kalır. Bu ne kadar erken olursa o nisbette iyi olur. Amerikalılar, Hitlerle müzakere etmektense İngilizlerle beraber kazanmağı tercih ederler.

Belediye reisi, infiratçıları gevezelikle ittiham etmiştir.

Biz mihverin dünyaya tanıtmak istediği gibi ayrılık olan bir millet değiliz. Reisicumhur dünyaya hitap ettiği zaman Amerika nmilleti onun arkasındadır.

(Devamı Sa. 4 sü. 4 te)

STALİN

Finlândiya elçisini kabul etti

Moskova, 1 (A.A.) — Halk komiserleri heyeti reisi Stalin Finlandiyanın Moskova elçisi Paasaviki'yi kabul etmiştir. Mülâkat yarım saat sürmüştür.

TÜRK ALMAN

Menfaatleri mevzuubahs olan

Meriç üzerindeki köprüler yeniden yapılıyor

Dedeağaçta Bulgarlar tarafından işgal edilmiyen arazinin kime ait olacaği belli değil

Berlin, 1 (A.A.) — Hususî muhabir bildiriyor:

Hariciye nezareti sözcüsü, Meriç nehri üzerinde Türk ve Yunan hudutları arasındaki köprünün yapılan müzakereler neticesinde yeniden tesis edilmek üzere olduğunu bildirmiştir. Aynı sözcü, gerek Türkiyenin gerek Almanyanın münakalâtın yeniden tesisinde menfaattar bulunduklarını ilâve etmekle beraber, bunun Meriç ile Dedeağaç arasında elyevm Bulgarlar tarafından işgal edilmemiş olan arazinin Türkiyeye terkedilmiş olması mânasına gelmiyeceğini kaydetmiştir. Yapılan köprünün, şimdiki halde muallâkta bulunan bu mıntakanın kime ait olacağı meselesi ile hiç bir alâkası yoktur.

Bir İngiliz tayyaresi Beyrut üzerinde uçtu

Beyrut, 1 (A.A.) — Bir İngiliz tayyaresi bugün 11.15 de Beyrut üzerinde uçmuş, hava dafi bataryaları faaliyete geçmiştir.

* * *

Vişi, 1 (A.A.) — Beyruttan bildirildiğine göre, dün öğleden sonra bir İngiliz tayyaresi Halep civarındaki Neirab hava meydanını bombardıman etmişlerdir.

İngiltereyi protesto

Londra, 1 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Fransanın Madritteki büyük elçisi, Madritteki İngiliz büyük elçisi Sir Samuel Hoare'a bir nota vererek Tunustaki Sfax limanında Rabelais vapurunun bombardımanını ve 8 Fransızın yaralanmasını protesto etmiştir.

İngilizler Giridi tahliye ediyor

Resmî tebliğle verilen malûmata göre 15,000 asker Mısıra geldi

Alman resmî tebliğine göre 10.000 Yunan ve İngiliz esir edildi

Londra, 1 (A.A.) — Verilen malûmata göre, bugünkü resmî tebliğde Giritten çekilerek Mısıra muvasadatı bildirilen 15.000 asker imparatorluk ve İngiliz kuvvetlerine mensup askerlerdir. Giritten tahliye edilen Yunan askerleri bunlara dahil değildir. Çekilen askerlerin içinde dominyon askerlerinin nisbeti henüz malûm değildir. Keza İngilizlerin Giritteki kuvvetlerinin yekûnunu bildirmek de halen mümkün olmadığı gibi tahliye işinin tamamlanıp tamamlanmadığı da söylenemez.

Bu çekilmenin lüzumu hakkında

Devamı Sa. 4 sü. 6 da)

İnönünün takdir ettiği

Ankara mükelleflerinden Merkez gençlik kulübü merasimle bayrak aldı

Ankara, 1 (A.A.) — Dün 19 Mayıs Stadyumunda Beden Terbiyesi Genel Direktörü General Cemil Tanerin ve Genel direktörlük erkâniyle bölge başkanı ve Ankara merkez gençlik kulübü gençler birliği reis ve idare heyet üyelerinin huzuru ile bir merasim yapılmış ve beden terbiyesi talimatnamesine göre gençlik kulüplerine verilecek bayraklardan ilki Ankara merkez gençlik kulübüne verilmiştir.

Merasime saat 10 da stadyumda toplanan mükelleflerin teftişi ile başlanmıştır.

Evvelâ General Taner mükellefleri teftiş etti. Ankaragücü bandosunun refakatile pist üzerinde yaptıkları geçit resmi ile genel direktörü ve misafirlerini selâmlıyan mükellefler sahadaki yerlerini aldılar.

Genel direktör 19 Mayıs şenliklerine yüksek huzurlariyle şeref veren Millî Şef İsmet İnönünün Ankara mükelleflerinin hareketlerinde gösterdikleri intizamdan dolayı memnuniyet ve takdirlerini izhar buyurduklarını söylemiş ve gençleri bu mazhariyetten dolayı tebrik ederek gençlik kulüplerinin bayraklarının nedemek olduğunu ve beden mükellefiyetinin mâna ve şumulünü tebarüz ettirdikten sonra ilk bayrağı gençler birliği başkanı İçel mebusu Ferit Celâl Güvene tevdi etmiştir.

HES'İN ARKADAŞI INTİHAR ETTİ

Londra, 1 (A.A.) — Norveç Ajansına gelen haberlere göre Almanyanın Norveçteki bahriye kumandanı Amiral Böhm, Osloda Grand Hotelde intihar etmiştir.

Alınan haberlere göre bu intihar, Amiral Böhm'ün Hess ile olan sıkı dostluğuna ve Almanya polis teşkilâtı reisi Himler'in geçenlerde Norveçe yapmış olduğu ziyarete atfolunmaktadır.

Bir Sovyet gazetesinin ifşaatı

Almanların Croenlanddaki istasyonları

Tahrip edilmiş

Moskova, 1 (A.A.) — "Ünited„: Sovyet donanmasının organı olan "Krasnaya Flota„ gazetesinde Bismark'ın batmasından bahseden Yermaşef, bu ay bidayetinde Groenlanddaki Alman radyo ve meteoroloji istasyonlarının tahribi neticesinde Alman deniz istihbarat servisi faaliyetinin ağır bir darbe yemiş olduğunu kaydetmektedir. Maamafih Yermaşef, bu istasyonların kimler tarafından tahrip edilmiş olduğunu bildirmemektedir.

Boğaziçi vapurlarının yaz tarifesi

Bütün tarifeyi cetvel halinde Altıncı sayıfamızda bulacaksınız

GALATASARAYLILARIN PİLÂV GÜNÜ

Neşe ve samimiyet içinde geçti

Pilâv gününden iki intiba: Galatasaraylılar yemekte, âbide ve çelenk koyuyorlar...
(Yazısı 3 üncü sayfada)

Millî Küme Maçları

Galatasaray Fenerbahçeye 2-1, Beşiktaş İstanbulspora 5-1 galip geldi

Dünkü Galatasaray — Fener maçından bir görünüş..
(Yazısı 5 incide)

Darlan'a cevap

Kimsenin teşvik, himaye ve kılavuzluğuna muhtaç değiliz

(Dünkü Son Dakika refikimiz yazıyor)

BUGÜNKÜ Fransanın başvekil muavini mevkiinde bulunan ve ismini her gün yeni bir garip hâdiseyle beraber işittiğimiz Amiral Darlanın, her fırsatta söylediği sözler, nihayet kendi kozunu paylaşmak sadedinde olduğu için bizi alâkadar etmez, sadece müşahit sıfatiyle okur, başımızı sallar geçerdik.

Fakat Darlan bu defa, Türklerin millî haysiyetine temas eden çok ağır bir ithamda bulundu. Türkleri âdeta, her hangi bir istikametten gelecek direktif ve emirler üzerine şuraya, buraya saldıran ücretli bir kuvvet halinde göstermek istedi.

İngilizlerle olan ihtilâfında kendisini haklı çıkarmak maksadiyle gazetecilere verdiği beyanatta, "İngilizler, bize hukukan tanımış oldukları Kilikyayı elimizden almak için Türkleri üzerimize saldırttı,, diyor.

Bu ne cüretttir. Harbi umumiden sonra Avrupa milletlerinin yeniden girmiş oldukları hayat memat mücadelesinde Türkiyenin öz topraklarına tırnak takmak küstahlığında bulunmuş müstevli her hangi milletin, o topraktan kovulması için açılan mücadele, o milletin kendi ruhundan kopan istiklâl ve bütünlük arzusundan başka neye atfedilebilir?

O vakada, Fransa gibi, arada bir Avrupa medeniyetinin piştarlığını iddia eden bir devletin, başkasına ait bir toprağa göz koymuş olması kadar âdi ve çirkin bir hareket tasavvur olunamazdı.... Kilikya dedikleri ve el uzatmak istedikleri yerler hukukan ancak birinin olabilirdi. O da Türklerindi. Böyle bir tasallut karşısında Türk[illegible] yalnız Türklere düşen vazife, elbette ki derhal [illegible] sarılıp düşmanı hariminden atmaktı!

Türk, alnız kendi m[illegible] idrâkinden, vatanî fedakârlığından aldığı emir ve cesaretle [illegible] kanlı mücadeleye girmiş ve muvaffak olmuştur. Tarihinin geçmiş g[illegible] inde böyle ol[illegible] gibi, gelecek günlerinde de böyle olmakta devam edecektir.

Türkün tamamen millî varlığiyle alâkadar vazifelerde kimsenin teşvik, tergib, himaye veya fikrî kılavuzluğuna muhtaç olmadığını Fransanın, en yakın tarihin vakalariyle bilmesi lâzım gelirken, yazık ki, takdir edilememiş.

Fakat biz bunu, koca bir milletin sevki talihle düştüğü buhran içinde kendini kaybetmiş zavallı bir siyasinin uğradığı zihnî dalâlet olarak saymak isteriz.

Aksini düşünmek, daha çok kendi aleyhlerine olur.

Arasında Amiral Darlan nevinden zihniyet sahipleri bulunduran bugünkü Fransa hükûmeti ne yapacağını olduğu gibi, ne diyeceğini de şaşırdı mı?

Hava harplerinde üstünlük

Tayyare sayısının çokluğu üstünlük ölçüsü olamaz. İnsan bünyesinin tahammül çerçevesi içinde olacak tayyare evsafı hâkimiyetin özüdür

Hava harplerinde hâkimiyet kurmanın, kara ordularının da çarpışmasının zafer âmili olduğu geçen günlerin hâdiseleri pek açık olarak göstermiştir. Polonyadan başlıyarak Yunan harekâtına kadar olan devreler sırasında mihvercilerin muvaffakıyet kazandığı cephelerde mutlak surette havacıların büyük hisseleri olmuştur. Dunkerk çekilişinde İngiliz havacıları canlarını dişlerine takılı donanmayı himaye etmemiş olsalardı, o günün rakamları çok daha büyük olur ve bir zafer telâkki edilen harekât hezimete dönerdi. Böyle olmakla beraber, hava hâkimiyetinin başlı başına bir harbi kazanacağına tam bir kanaat hasıl olmamıştır.

Hava harplerinin hâkimiyet unsurları bir değildir, birkaç tanedir. Tayyare sayısının çokluğu üstünlük ölçüsü olamaz. Mihvercilerle Büyük Britanya havacılarının harp başında arzetmiş oldukları adet farkı ve üstünlüğün kat'î olarak temin edilememiş bulunması bu düşünceye canlı örnektir. Şunu unutmamak lâzımdır ki; muharebenin her safhasında, düşmana göz açtırmadan hâkimiyet kurmak için on binlerce tayyarenin cepheden hiç eksilmeden devamlı olarak çalıştırılması ve bu kabarık yekûnu idame ettirecek bir o kadar da ihtiyat tayyarenin hemen cephe gerisinde hazır bulundurulması icabeder. İkmal işi ve bilhassa fabrikasyon havacılığın en güç tarafıdır. Her gün yeni bir tip tayyarenin meydana çıkması, günden haftaya, haftadan aya süratin az görülmesi, silâhların noksan telâkki edilmesi ve nihayet hasma karşı daha faik evsafta tayyareler hazırlıyarak cepheye vermek düşüncesi büyük masraflar açarak hava bütçelerini sarsar. Altına dayanan ihtiyaçlar altından kalkılamıyacak kadar ağırdır.

Hava harplerinde üstünlük kurabilme elemanlarından her biri, şahısların, malzemenin ve idare tekniğinin kombine edilmesinde isabetlere ihtiyaç vardır. Üstünlük istenen yere, vaziyetin emrettiği şekilde tecemmû yapmak, hasım ordusunun kuruluşuna uygun hava silâhı getirmek ve bilhassa bu çeşit arazi üzerinde uçuş melekesi olan şahısları bir araya toplamak ve en sonda da taarruz tabiyesini tasarlamak, muharebe devresinin hâkimiyetini kurar. Ancak bu suretledir ki; memleket gerisi efkârı umumiyesinin beklediğini ve hattâ fazlasını başarmak ve çok farklı bir netice elde etmek imkânı meydana gelir..

Malzemenin buradaki rolünü ihmal etmemek icabeder. En yakın misaliyle Yunan cephesi malzeme muvaffakıyeti olmuştur. Arazinin dağlık oluşu yüzünden zırhlı vasıtaların ağır hareketleri, ağır topçunun dar çerçeveli hareketi nazarı itibara alınarak mihverciler tarafından bu cepheye bol sayıda pike bombardıman tayyareleri getirilmiş, piyadenin yolu bu cins silâhla açılmış, müttefik orduları da pike bombardımanlarla tâciz edilmişlerdir.

Hava üstünlüğünde malzeme deyince nâmütenahî evsaf demektir. Nasıl ki sayı farkının kat'î bir üstünlük kuramadığı muhakkaksa, insan bünyeninin tahammülü dışında olan yüksek irtifalar, baş döndürücü süratler de pek işe yaramaz.

Alman avcılarından en çok iş görenler Messerchmith tipleridir. Bu tayyarelerin (109) modellerinin büyük bir süratleri vardır. Denebilir ki; Avrupa tayyareciliğinin sürat bakımından en üstün bir silâhtır. Fakat bu süratle hava muharebesine tutuşmak her pilotun harcı değildir. Baş dönmesi, göz kararması ve hattâ ânî tansiyon yükselmeleri pilotları hırpalamakta, ve tayyare süratini muayyen bir hadde indirmeden hava harbine tutuşmak güç olmaktadır. Bu netice hasım için bir avantajdır. Buna karşılık İngiliz avcılarından Spitfire'lerin sürati hasmından yüz kilometre kadar noksan ve fakat çok daha oynaktır. Bu oynaklık ve bilhassa tayyarenin sağlamlığı üstündür. İnşaat malzemesine bağlı olan bu sağlamlık ayrıca bir avantajdır. Bir pilotun silâhına güvenerek emniyetle hareket etmesi hava avcılığından beklenen güzel haslanın elde edilmesinde önayak olur.

Yer müdafaa vasıtalarının hava silâhlarına yardımı da ayrı bir meseledir. Hâkimiyet kurmada düşünülen gayenin başında hasım havacılığını meydanlarında bastırmak ve uçurmadan imha etmek vardır. Eğer memleket yer müdafaası gevşek davranırsa, düşman havacılığı kolaylıkla tayyare meydanlarına sokulur ve istediğini yapabilir. Halbuki uyanık ve aman vermez bir müdafaa hem hasmı avcısiyle ve avcısiyle karşılar, hem de muntazam haber alma, dinleme pontolarının yardımiyle t a a r r u z istikametlerini ve baskına uğrayacak birlik ve meydanları kestirerek hazırlıklı bulunmalarını temin eder.

İngiltere müdafaa tertibatının kuvveti ve uyanıklığı adetçe çok üstün olan mihver havacılığına karşı durmuş, gerek meydanlarının ve gerek tayyarelerinin baskına uğramasına mani olmuştur, ki bu işte, açıklarda gezen donanma devriye kuvvetlerinin ve alârm postalarının şeref hissesi büyüktür.

On binlerce tayyarenin bir noktaya hücumu ve nihayetsiz sayıda bomba atmış olması, belki bir devrelik sinirleri bozar, muvakkat olan bir korku verir.. Fakat üstünlük kuramaz.. Oynak, şaşırtan, teknik idareli akınlar ise beklenen muvaffakıyeti verir. Mihvercilerin Londra üzerine olan akınları bol sayılı ve çok sıktır. Halk üzerinde başlangıç olarak bir karışıklık yapabildi ve fakat bu devam etmedi.. Aynı şekilde olmıyan münferit ve küçük gruplarla İngiliz tayyarecilerinin Almanya üzerindeki taarruzları hiç de benzer değildi. Alman halkı harp musibetlerinden nisbeten uzaktı ve İngiliz hedeflerini daha ziyade sanayi merkezleri teşkil ediyordu. Fakat öyle hesaplı bombardımanlar yapıldı ki, yavaş yavaş halkın sinirleri bozulmıya başladı. Son gelen haberler, sivil halkın bombardımanlardan bıkmıya başladıklarını ve hasarlar karşısında müteessir olduklarını bildiriyor.

Bugün için kat'î bir hâkimiyet kuramamış olan muhariplerin istikballeri hakkında uzun boylu bir fikir yürütmek pek de hesaplı olmıyacaktır. Ancak Alman sanayiinin baskı altında tutulması ve tam randımanla çalışmıya devam edemeyişi, Amerika sanayi seferberliğinin İngiltereye gittikçe artan yardımı aynı şekilde başarılırsa, yakın bir zamanda İngiltere havacılığının müsbet neticelerine şahit oluruz..

TANJU AKOY

Darlanın kesilecek dili

(Baş tarafı 1 incide)

İngilizler Kilikyayı hukukan Fransızlara tanımışlarken sonradan burasını cebren almaları için Türkleri üzerlerine saldırmışlar!

Türklerin kendi hak ve topraklarını almak ve korumak için hattâ kendi ruhlarından emir ve işaret almaya muhtaç olmıyacak kadar insiyakiy hareket ettiklerini hâlâ takdir etmeyen Darlanlar var demek? Adana, Urfa, Ayıntap, Maraş müdafaalarının nasıl ateşli Türk yüreklerinden sıçramış kıvılcımlarla parladığı, ölüm ve işkence imal eden vasıtalarının ilk gününden son gününe kadar yalnız ve sadece Türk millî vicdanının intikam alevleri karşısında eridiğini görüp anlayamıyacak kadar, bu Amiral Darlan mı yakın Fransa tarihinden bihaber midir?

Kilikya dedikleri Türk vatanı üzerinde hattâ bizzat Türkiye müesseselerinin bile terk ve ferağ eder bir hukukiy tasarrufu kimsenin içinden geçirilemezken, Türkiye toprakları için birtakım mecnun yabancıların tecâvüz tasavvurlarına nasıl hukukî bir kıymet verilebilir? Hukuk gibi bir milletler arasında mânevî nüfuz ifade etmesi istenen bir kelime nasıl bu kadar maskara hale getirilebilir?

(Seint) li bir bina üzerinde bir gasp plânı hazırlıyan şakilerin imzalayacağı bir cinayet vesikasında —bu vesika bir Sevr vesikası bile olsa— hukuka bir nisbet hatıra getirmek için o şakilerin ruh hâkimiyetiyle mütehassis olmak lâzım; Darlanın şu kesilecek dili Avrupada yeni nizam kurmak istiyenlere bu mantık ve muhakemeyle mi inşa ırgadlığı yapmaktadır.

Biz Türkler biliyoruz, Fransızlar da, İngilizler de biliyorlar ki, millî mücadelenin müşterek düşmanlarından ilk anlaştığı İngilizler değil, Fransızlardı.

Biz Türkler bunu Türk kahramanlığının hakkını zorla bile olsa tanıtmak ve millî haklara el uzatmadan kaçınmak teyakkuzu bulduk ve öyle mâna verip kıymetlendirdik.

Mütareke Fransasının Amirali şimdi bizi ikaz ediyor; hayır, aldanmayın, diyor; bizim âdetimiz her türlü ittifak üzerine hiyanet ve her türlü hiyanet üzerine de ittifaktır!

1921 de Ankara itilâfını imzalayan Franklen Buyyan'le Amiral Darlan arasında, ne kara kara denizler var!

Dünkü Vişi mırıldayışından bir dimağ ufuneti seziliyor; Amiral Darlan Almanlarla konuşurken hissediyoruz ki bizi de konuşmaktadır ve görünen şu: hiç te iyi konuşmamaktadır.

Necib Fazıl Kısakürek, bir fıkrasında (Darlan) a (Arlan) hitabını yakıştırmıştı. Galiba bu hitab ilhama benzer bir eser olarak yerleşip yaşıyacak gibi.. ve Amiral Darlan'ın politika gemisi, bu orsa buca ile asil insanlar Fransasını çok geçmez, sapa oturtur.

Bir elçi dö Gole iltihak etti

Londra, 1 (A.A.) — General dö Gol umumî karargâhından bildirildiğine göre Fransanın Bolivya elçisi Leprevier, Vişi hükûmetine istifasını göndermiş ve general dö Gol hareketine iltihak eylemiştir.

Bu suretle Leprevier, Suriyenin kapılarını Almanyaya açan Hitler — Darlan anlaşmasına ve Vişi hükûmetinin şimdi apaçık tatbik ettiği ihanet siyasetine karşı proestoda bulunmak istemiştir.

Amerika Vişiye cevap hazırlıyor

Vaşington, 1 (A.A.) — Salâhiyetli mahfillerden alınan haberlere göre, Amerika, bir kaç güne kadar Mareşal Petene tebliğatta bulunarak sözlerden ziyade Vişi hükûmetinin müstakbel hareketlerine bakılarak Fransız - Alman işbirliği hakkında bilâhıra bir hüküm verileceğini bildirecektir. Notayı Hull hazırlamaktadır. Bu notada Alman talebelerine bilhassa Suriye meselesinde Fransa tarafından gösterilen mutavaat hakkında Amerikanın noktainazarı ve Fransız - Amerikan münasebetlerinin ıslahı için Fransanın takip etmesi lâzım gelen siyaseti izah edecektir. İyi haber alan mahfillerden öğrenildiğine göre "mütareke mucibince tayyare meydanlarının kontrolunun,, bu tayyare meydanlarının harp maksatları için kullanılabileceği demek olmadığı da notada bildirilecektir. Çünkü, böyle bir tefsir garp yarım küresindeki Fransız müstemlekelerindeki hava üslerinin de Almanlar tarafından kullanılabileceği demek olur.

Yarı resmî bir Alman kaynağına göre

Fransız - Alman mütarekesinin mahiyeti

Berlin, 1 (A.A.) — Yarı resmi bir kaynaktan bildiriliyor:

Berlinin ecnebi gazete mümessilleri, Alman - Fransız mütarekenamesinin bir muahede çerçevesi olduğu ve bunun müstakbel müzakerelere açık kapı bıraktığı yolunda bundan bir kaç gün evvel Alman hariciye nezaretince yapılan müşahedeye istinaden bu mütarekenamenin daha ne gibi imkânlar temin etmekte olduğunu soruşturuyorlar.

Alman hariciye nezareti bu hususta şunu kaydeder ki, mezkûr imkânlar günün siyasî vaziyetine bağlıdır. Ruzvelt ve Hull münhasıran Almanya ve Fransayı alâkadar eden bu muahededen bazı neticeler çıkaracaklarını söylemişlerdir. Fakat bu cihet Almanyayı katiyen lâkayd bırakır.

Berlin bildiriyor

KAYZER ÖLMEDİ

Berlin, 1 (A.A.) — Sabık Kayzer Vilhelm'in öldüğü hakkında evvelki gün verilen haberler teeyyüt etmemiştir. Maamafih kayzer ümitsiz bir haldedir.

Prens Ojen

İngilizler tarafından aranıyor

Londra, 1 (A.A.) — İngiliz bahriyesi Almanyanın Prinz Eugen kruvazörünü aramağa devam etmektedir. Bu kruvazör 10 bin tonluk olup 8 pusluk toplarla mücehhezdir. Prinz Eugen kruvazörü Bismark zırhlısı ile beraberdi ve bu zırhlının tahribi üzerine bundan 8 gün evvel tek başına dolaşmağa başlamıştır.

Mefkûre

Yazan: HAYDAR ALPAGUT

— 55 —

Hem böyle yapmağa mecbur değil miyiz?.. Muhabbet, peygamberin nuru gibi bize ezeliyetten mirastır. Biz gelmeden o vardı. Biz öldükten sonra da o yaşıyacaktır. Buna inandık. Ve bunun için onu kirletmedik değil mi?.. Nasıl peygamberin nuruna Ebucehil iman etmediyse, ezeliyetten ebediyete giderken bir lâhza biz in'itaf eden bu nura da onu göremiyen ebnayi cehil iman etmiyecektir. Fakat neden meyus olalım? Evvel ve sonra bizi muhakeme ve mahkûm edecek yegâne hâkim olan vicdanımıza karşı bir günahımız mı var? Alnımız da macerayi aşkımızın sahifeleri gibi münevver ve beyaz değil mi? Ve bu, hep böyle münevver ve beyaz kalmıyacak mı?..

Oh, bana dön Mefkûre! Hiç bir Firdevs, senin bu avdetini kalbim kadar müştak ve minnettar kabul etmiyecektir.

3 Ağustos

Saadet nedir?..

Ayın batışındanberi kendi kendime bunu düşünüyorum. Bazan dimağımızın zatî veya haricî bir tesirle ürpermesi olur ki gözlerimizde bir lem'a, çehremizde bir mevce, dudaklarımızda bir inkişaf yapar; saadet tebessüm müdür? Bazan yine dimağımızın uyuşması olur ki gözlerimizde baygınlık, çehremizde renksizlik, dudaklarımızda gerginlik yapar; saadet sarhoşluk mudur? Servet kolumuzu uzun, marifet gözümüzü keskin, muhabbet hissiyatımızı zengin yapar; saadet bunlarda mıdır?..

Zavallı insan! Gayen daima riyazi mahiyette kalacaktır. Ona daima yaklaşacak, fakat aslá vasıl olamıyacaksın! Saadet, dünyaya gelmemektir demişler. Eğer onlara bir idrâk vermek mümkün olsaydı, hakikaten mesut olacaklardı! Ne kadar güzel yılanlar vardır ki en nazarrüba renkler altında en katil zehirleri saklarlar!... Eğer zulmeti arasında bir aşkın ilâhî bezmi kurulmıyacaksa altın işlemeli geceler nedir?. Eğer gölgesinde iki hasretzede kalbin heyecanları birleşmiyecekse baharın müzehher kokuları nedir?.. Eğer nuru altında biribiri için titriyen iki ateşin dudak kavuşmıyacaksa zöhre simalı mehtaplar nedir?.. Çiçekler, kuşlar, dereler, mevsimler neye yarar?.. Hepsi, nihayet katil bir zehir, hicran ve hüsran zehiri saklıyan birer güzel yılan değil mi?...

Zavallı insan!.. Ömrün ne kadar az!.. Nihayetsiz manzumelerle dolu bir fezada bir küçük yıldız gibisin; doğduğun saniyeden sonra saatler, günler, haftalar, aylar, ve yıllar saymaktasın. Ve bunlar milyonlara baliğ olur. Sonra, damarlarındaki kan kalbinle birlikte dururken, perdelenmiş gözlerin başka bir cihana açılırken ve cesedin isyanlar, ihtilâçlar içinde, sanki gaspedilmek istenen bir kıymetli şeyi vermemek için, köpükler, hırıltılar arasında çırpınırken size o milyonların yekûnunu sorsalar, bilâtereddüt sıfır! diyeceksiniz. Saadet bunun neresinde?..

Zavallı âciz insan! Muhakemeni neye işlettin? İz'ânını neye parlattın? İhtisasatını niçin biledin? Lâkin.. sen, evvelâ temiz bir çamurdun; neticede mülevves bir çamur olacaksın değil mi? Kendinden başka her şeye hâkim oluyorsun; fakat bu gururun ne? İşte içinde, mevcudiyetin[illegible] bilmediğin yerinde öyle ufak bir şey var ki sen onun esirisin! O sana tahakküm ediyor; onu susturamıyorsun. Hattâ ona, on binlerce asrın lisanı bir isim verememiş. Onun elinde sen, bir kırık oyuncaksın! Niçin muztaripsin?.. Bu ıztırabı üstünden atsana ey zûfünun mühendis!.

* * *

5 Ağustos

Sen, benim tanıyıp sevdiğim Mefkûre değilsin. Benim Mefkûremin rengi pembe idi; siyah gözlerinden aşk ve şefkatin nuru akardı. Sen sararmışsın; ve gözlerinde mekrü hilenin ateşleri var. Sen, semavî Mefûremin beşerî timsali misin? Onun alnı temiz ve yüksekti. Senin yerlerde sürünen alnında, yalan ilâhesinin sivri tırnaklarile yapılmış derin izler var. Neye böyle düşkünsün? Omuzlarında bir günahın ayıbını mı taşıyorsun?.. (Muhtıranın mabadi yoktur.)

— 14 —

Kendi işlerime bir iştiyak hissetmek için kendimi zorlayarak, geçmişi unuttuğuma kendimi inandırarak haftada bir kaç gün yazıhaneme iniyorum. Daha, ciddî bir şeyle meşgul olamıyorum. Bu pek yakın mazinin zihnimde bir krokisi ve göğsümde bir ıztırabı var. Geçen gün doktor, valdemin hangi hastalıktan öldüğünü niçin sormuştu?.

Ve, o tanıyamadığım muhterem kadından bana kalan bu elem, vapur Kadıköy sahillerinden geçerken artıyor; Moda önlerinde müphem bir levha canlanıyor... Sonra, eski bir hanın üst katına sıkışan bu odanın ağır ve ziyasız havasına kendimi hapsederek düşünüyorum.

Burada ne tatlı saatler yaşamıştım! En çok, pazartesi ve perşembe günleri telefon nakilinden onun munis sesini işitir, lûtufkâr sitemlerini dinlerdim. Ve muhaveremiz ince, berrak sadası ile:

— Kimsiniz?..

Diye başlardı. Ona, bir kelime ile cevap verirdim:

— Fikret!

Sonra, pek iyi tanıdığım halde ismini kendinden işitmek için sorardım:

— Siz kimsiniz efendim?

— Ben... Mefkûre.

Bunu, amakında heyecanlı teneffüslerimiz duyulan bir sükût takip ederdi. İkimiz de biribirimizi kaybetmek endişesile telefonu bırakmıyarak, merkezde mamazelin sabırsızlıklarına karşı biribirimizden bir şey beklerdik.

O zaman:

— Nasılsınız?

İstifsarile muhavereyi açmak isterdim.

(Devamı yarın)

Ne demeli?

Refik Halidin bir yazısında (didirgin) imlâsiyle yazılı bir kelime görmüşler. (Didirgin) dememeli, (tedirgin) demeli, diyorlardı.

Bu kelimeyi Vefik Paşanın (Lehçe-i Osmani) sinden Bahanın (Türkçe Lûgat) ına kadar, bütün lûgatler eski harfle (didirgin) yazarlar. Bizim de bildiğimiz kelime başındaki sesin (te) değil, (de) olduğudur. Refik Halidin yazısında (de) yerine (di) yazılması da eski harfle yazılan müsveddelerde öyle yazılması zarurî olduğundandır; muharrir yanlışı değil, mürettip ve musahhih yanlışıdır. Okuyucularımız bilirler ki (demek) kelimesi de eski harfle (dimek) yazılırdı. Geçen gün bir defa daha hatırlatmıştık: Demek, dermek, vermek, ermek, et, el, sel gibi kelimelerdeki (e) ler belki daha çok (i) ye yakın bir sesli idiler. (Belvü) deki (bel) ile (belağrısı) ndaki (be) gibi...

Böyle kelimelerde yanlışlığın önünü almak için çare yeni harflerle yazmaktır. İşte burada öyle yazıyoruz: (tedirgin) dememeli, (dedirgin) demeli.

VATAN KADINLARDAN DA HİZMET BEKLİYOR

...p geçerken :

...ları artır- ...ak hakkı

...takım yeni vergi kanun- ...mevkiine geçti. Bun- ...de buhran vergisi dola- ...vergilerini artırıyor. ...bulunduğumuz şartlar ...alı mı idi? Yolunda ha- ...yen bir meseleyi değil, ...bunda mı yapılmalı idi, ...mı?) gibi bir münaka- ...elverişli olamaz, millet ...fedakârlığı gönül hoşlu- ...acaktır.

...bina vergilerine yapılan ...alara ait bir başka ka- ...n tetkike davet edece- ...deyiz.

...koordinasyon heyeti- ...artırılmaması sure- ...i karardır.

...ki bina vergilerine, ...getirdiği gayri safi ...tuluyor. Binalar ise ...paralarını işletmek ...elinde, faiz getiren ...linde değil, hususî ve ...arruf sandığının işden, ...ş bir çok ihtiyarların, ...akmaya mecbur kimse- ...bir çok öksüzlerin geçi- ...gibidir. Hükûmetin al- ...er ne kadar müessir ...geçim şartlarının gün ...veya çok bir fark yap- ...da olduğuna göre dün ...maişetlerini aldıkları ...ya uydurmuş olanla- ...ki bir darlığa düşecek- ...ne etmemek lâzım ge-

...türlü kiralık yerlerde ...gâh kabilinden kirası- ...ması birinci derecede ...tutulacak yerler sıra- ... Meselâ bir dükkân- ...dün ona veriyordu, ...beş yapmıştır. Bir kah- ...kuruşa veriyordu, altı ...sattığı malın fiyatında ...r maddeye hak tanıyıp ...z zümreden işsiz ve ...ya mahkûm irad sahip- ...kaynaklarına bir hak ...müdafaası güç bir nok- ...er. Her halde kira bah ...nun hüviyeti ve kirala- ...hiyetini kirayı artı- ...sk hususunda ihtiraz- ...almalıdır ve bu esas il- ...görülürse bu zaruret ...olsun bunlar için kira- ...nacak nisbetde ar- ...müsaade olunmalıdır.

ESKİ VAKIT

2 Haziran 1921

...çek Sergisi

...tirenlerle bahçe merak- ...p da madalya kazanmak ...ülhane bahçesinde açıla- ...ergisine iştirâk etmelidir- ...için her gün Gülhane ...meşher heyetine müracaat

RADYO

2.6.1941

	saati
19.15	Askerî parçalar
19.30	Ajans
19.45	Caz
20.15	Radyo gazetesi
20.45	Haftanın Türküsü (Osman)
21.00	Memleket postası
21.10	Solo şarkılar
21.25	Hoşbeş
21.45	Senfoni orkestra
22.30	Ajans
22.45	Cazband

...azartesi ...Haziran	Salı 3 Haziran
...evvel 6 ...zır: 28	Cem.evvel 7 Hızır: 29

	Ezanî	Vasatî	Ezanî
...30	8.55	5.29	8.54
...12	4.37	13.12	4.36
...11	8.36	17.12	8.36
...35	12.00	20.36	12.00
...34	1.59	22.33	2.00
...15	6.40	3.14	6.39

Şehir Haberleri

Benzin ve petrol kumpanyaları Merkezlerini Konyaya nakledebilecek

Ticaret Vekâleti, şimdiye kadar merkezleri İstanbulda bulunan petrol ve benzin kumpanyalarının merkezlerini Koyaya nakletmelerine müsaade etmiştir.

Şimdiye kadar Standard Oyl benzin kumpanyasının umum müdürlük merkezi Konyaya naklolunmuştur. Stauo Romania ile Şel Kampani merkezleri de Konyaya nakledilmeğe başlanmıştır.

Bu şeklin, memleket dahilindeki petrol ve benzin tevziatında bir kolaylık teşkil edeceği anlaşılmaktadır.

BEYKOZDA BİR ÇOCUK SICAK SUDA HAŞLANDI

Beykozda bir çocuk, üzerine devrilen çaydanlıktaki sıcak sularla haşlanmış, bütün tedavilere rağmen ölmekten kurtulamamıştır.

Beykoz Yalıköyü Seyrekselviler sokak 6 numarada oturan doktor Cemalin 4 yaşındaki oğlu Yankat, evde oynarken içinde kaynar su bulunan bir çaydanlık üzerine devrilmiştir.

Zavallı çocuk, bir an içinde vücudunun muhtelif yerlerinden yanmış, yaralı bir halde Şişli Etfal hastanesine kaldırılmıştır.

Yankat, burada tedavi gördükten sonra hastaneden alınarak Pangaltıda Pratik apartmanındaki akrabasının dairesine götürülmüş, bir müddet sonra da ölmüştür.

Tahkikata devam olunmaktadır.

Ekmek fiyatı biraz daha ucuzlayabilir mi?

Ekmek yapıcılar cemiyetiı belediye İktısat Müdürlüğü memuru önünde yaptığı bir tecrübede bir çuval undan 104,5 ekmek çıkarılabileceğini isbat etmiştir. Maamafih, fırıncılar cemiyeti reisi, bu tecrübenin istisnaî bir vaka olarak kabul edilmesi lâzım geldiğini, toplu imalâtta aynı neticenin alınamıyacağını söylemiştir.

Bir çuval undan 104 ekmek çıktığı takdirde ekmek fiyatlarının adet başına 10 para daha ucuzlaması icap edecektir.

Tecrübede yapılan ekmekler, belediye kimyahanesince tetkik edilmektedir.

Kayzer Vilhelm'in hayatı

Kayzer Vilhelm

Yazan: *Emil Ludvig*

Almanyanın son imparatoru 1914 harbinin mes'ulü telakki edilmiş ve ömrünün nihayetini sürgünde geçirmişti. Holandanın işgalinden sonra da Dorn'daki malikânesinde yaşamakta devam eden İkinci Vilhelm son günlerde tutulduğu bir grip hastalığından kurtulamayarak gözlerini hayata kapamıştır. Bu tarihlik adamın hayatı yarın:

Haberde başlıyor

Galatasaraylıların pilâv günü

Galataraylılar meşhur ananevî pilâvlarını dün büyük bir neşe ve samimiyet içinde yemişlerdir.

Saat 11,10 da mektebin tamburu çalmış ve yeni, eski, genç ihtiyar bütün galatasaylılar, talebelik günlerinin heyecan ve neşesi içinde konferans salonuna koşmuşlardır.

Burada Galatasaraylılar cemiyeti Reisi Saim Gögen kısa bir hitabe ile Galatasaraylıları bir araya toplayan ananevi Pilavın ehemmiyetini anlatmıştır.

Bundan Sonra Mektebin hayatta bulunan en eski mezunu Muhtar isfendiyaroğlu çocukluk hatıralarını çok güzel ve veciz cümlelerle anlatmış ve yakasına taktığı sarı kırmızı çicek leri gözleri yasararak öpmüştür.

Ercüment Ekrem Talû da zevkli bir musahabede bulunarak arkaşlarına hoşca bir vakit geçirtmiş en genç mezunun hitabesinden sonra yemek salonuna inen meşhur Galatasaraylılar pilâvı iştiha ve neşe ile yemişlerdir.

Genç, ihtiyar bütün Galatasaraylılar mektebin bahçesinde oyun oynamak ve şakalaşmak suretiyle çocukluk günlerini anmışlar ve hep birlikte Taksime giderek âbideye bir çelenk koymuşlardır.

KARABÜKTE
Yeni fabrikanın inşasına başlanıyor

Karabükte demir ve çelik fabrikaları civarında kurulacak süperfosfat ve asit sülfirik fabrikasının inşaatına derhal başlanacaktır. Fabrikanın toprak tesviyesi ve temel işleri ikmal edilmiştir. İnşaat, yarım milyon liraya malolacaktır.

Fiyat mürakabe kursları bugün açılıyor

Fiyat mürakabe bürosuna yeniden niden alınacak memurların tâbi tutulacağı kurslar, bugün saat 9 da şehrimizde merasimle açılacaktır.

Kurslara, 15 i bayan olmak üzere 54 mürakabe memuru namzedi iştirak edecektir.

Kurslarda muvaffak olanlar baremdeki derecelerine göre maaş alacak ve lüzum görülen vilâyetlerdeki mürakabe büroları emrinde çalışacaklardır.

Kalaysız tencereden zehirlendi

Ortaköyde Dereboyunda 115 numarada oturan 38 yaşında Esman Yücel ile oğlu 17 yaşında Muzaffer, kalaysız tencereden pilâv yedikleri için zehirlenme alâimi gösterdiklerinden Beyoğlu belediye hastanesine kaldırılmışlardı.

Görüp düşündükçe:

Gerçek Mefkûreciler

Ben, mefkûreciliğin kudsiyetine inanmış bir adamım. Bilirim, ki insnalar, ulvî heyecanlara ermeden bu yolculuğa çıkamazlar. Mefkûre yolu, dağlar, uçurumlar, geçit vermez sularla çevrilidir. İnsan, bu yolun eşiğine, can ve baş koymadan bir tek adım atamaz.

Mefkûreci, bütün bu tehlikelere gözünü kırpmadan göğsünü gerer. Lâzım gelince de uğrunda seve seve kurban olur. Dudaklarında mesut bir gülümseyiş aralık gözlerinde âşık bir bakışla son nefesini verir.

Mefkûreci, etrafını kuşatan tehlike ne kadar büyük olursa olsun, yolundan dönmez. Saplandığı noktadan ayrılmaz. Onda, biraz peygamberlerin cezbeli halleri vardır. Resullerin aşkile coşarlar. Maksat, cennet kadar ulvî, huri kadar güzel, Tanrı kadar büyüktür. Çünkü "maksat" ın gayesinde, bunların hepsine birden kavuşulacağına inanırlar. Mefkûrecilerin birer dağ insan oluşları, bu iç kuvvetindendir.

Fakat onlar, işlerini yarım bırakmazlar. Bir mefkûreci, idealine şayet varmamışsa, ömrü yetmediği, uğrunda öldüğü için varmamıştır. Yerini ikinci kurbana bırakır ve hareket noktasile hedef arasında, bu mezar taşları, birer basamak olur.

Şimdi, arada sırada yine mefkûreci heyetine bürünerek, bir takım adamların belirdiğini görüyoruz. Bunlar, saman altından su yürüterek, karanlık pusularda yıllayarak fırsat gözlerler. Sevgili canlarını, tombul göbeklerini hiçbir tehlikeye koymadan makamlara saldırıyorlar. Fakat bir damlacık kanlarını akıtmadan ele geçirdikleri makamlardan inmemek uğrunda, masum ve cahil halkın binlercesini, millî servet yataklarını kan ve ateş içinde bırakmaktan çekinmezler.

Karmakarışık ettikleri yurtlarını, kan batağına sapladıkları milleti, düşmanla başbaşa bırakıp kaçarlar. Bir kumar oynamışlar; fakat zararı başkalarına yüklemenin yolunu bulmuşlardır. Siyasî suçlulara karşı milletler arasında rehine devrinden kalma garip bir kanun müsamahası var. Bir tek adam öldürene "âdi mücrim" damgasını vurur ve bize sığınmış olsa bile, yakasından tutarak geldiği yerin polisine teslim ederiz; fakat binlerce kişinin boğazlaşmasına sebep olarak binlerce ocağı söndüren ve kendisi onlarla beraber ölmiyen bir yüksek katili, başka hudutların içi misafir eder.

Yer yüzünde, siyasî suç çokluğunun biraz da bu müsamahadan, bu yersiz misafirperverlikten doğduğunu söylemek, acaba haksız olur mu?

Gerçek idealist, mefkûrenin yıkıldığı yerde can verendir, kaçan değil!

Hakkı Süha GEZGİN

Bakırköy halkevinde temsil

Bakırköy halkevi temsil kolu cumartesi ve pazar günleri Vedat Ürfinin "Beyaz baykuş,, isimli eserini temsil etmişlerdir. Baştâ Suzan, Seher, Mazlum, Turhan ve münir olmak üzere bütün gençler muvaffak olmuşlardır.

VAKIT'A ABONE OLUNUZ

GÜNDEN GÜNE

Galatasarayın pilâvı dolayısile

GALATASARAY lisesi mensuplarının senede bir defa toplanarak kardeşçe pilâv yemeleri ve eski hâtıralarını anmaları artık anane halinde kökleşti. Bu toplantı gerçekten neşeli ve samimî oluyor. Genç, yaşlı, memur, tacir, hülâsa mazinin küçücük bir talebesi iken halin mühim rol sahibi şahsiyetleri derecesini bulmuş bütün Galatasaraylılar mesut birkaç saat geçiriyorlar.

Ve bu, Galatasaray müessesesi için dahi bir şeref, bir itibar vesilesi oluyor. Lâkin memleketimizde meşhur, muvaffak simaları yetiştirmiş olan lise, Yalnız Galatasaraydan ibaret değildir. Nice şahsiyetlerimiz daha var ki, feyz kaynaklarını araştıracak olursak, küçüklü büyüklü birçok diğer irfan yuvalarını buluruz. Şu halde diğer liselerin mezunları da senede bir defa olsun, niçin bu gibi toplantılar tertip etmiyor? Ediyorlarsa bile, neden ürkek, sessiz, mahallî ve lüzumundan fazla mütevazi birtakım teşebbüslerden ileri geçmiyorlar?.. Bu memleketin pişkin evlâtlarının feyz menbaının, birden ziyade olduğunu isbat için bu hareketin genişlemesine lüzum vardır... Hepsinde de mutlaka pilâv yemek zarurî değildir.

HİKMET MÜNİR

TURK TARİHİNİN BİR KAHRAMANLIK DESTANI

- 10 -

Naima'nın dediğine göre, Kanijeden atılan topların ilki İmparator Ferdinandın çadırına isabet ederdek baş adamlarından üçünü öldürdü. Bunun üzerine ve hücumun şiddeti dolayısile düşman kale yakınlarındaki sudan geçerek kaçmaya yüz tutmuşken, imparatorun bazı beyleri (20) huzuruna gelerek ve Türk kılıcının şiddetinden şikâyet ederek meterisine girmeye ve bizim askerden öç almaya karar verdiler, kuşatmaya başladılar.

Bu muhasaraya gelen düşman Avrupanın hemen her milletinden toplanmıştı. O zamanlara göre vahşi sayılan Rusyalılardan, içlerinde adam vardı. Hattâ üç batarya top dahi beraber getirmişlerdi.

Düşman, meterise girince ilkin Rusya toplarını atmaya başladılar: Birinci gülle kaleyi aştı; ikinci gülle rahmetli Hasan Paşanın konağına, üçüncü gülle yeniçeri zabiti Sefer Ağanın odasına değdi; ama hiçbiri kimseye zarar etmedi.

Ondan sonra kalenin altı yanına doğru koydukları kırk iki topu birden ateşlemeye başladılar. Ateş bir derece şiddetli idi ki kale dinmeyen bir sarsıntı halindeydi.

Faizî der ki:

Düşmanın bu şiddeti üzerine rahmetli paşa Peygamberimizin âdeti üzerine müşavereye başlıyarak askerin komutanlarını huzuruna çağırttı:

— Zahiremiz var. Barutumuz da yetişebilecektir. Askerimiz azsa da Allaha şükür, bu azlığımızla beraber bütün Avrupaya karşı durmaktan çekinmeyiz; ama, boynumuzun borcudur: bir defa serdara bildirelim. Benim gidecek adamım var. Kanunumuza göre yeniçerilerden dahi adam seçilsin. Benim düşüncem budur. Yine serdar bilir!

Yollu vezirce ve babaca konuşmakla bütün asker rahmetliye karşı olan gönül bağlılıklarını gösterdikleri gibi bu düşüncesini dahi semi'nâ ve eta'nâ! = duyduk ve uyduk! karşılığile kabul ettiler. Yeniçeriler tarafından biri Mehmet ve biri Ahmet adlı iki teğmen (21) ve paşa tarafından da Karapça (Allah rahmet eyliye) tayin olundular."

Yukarıda da söylendiği üzere Karapça islâm sınır boyunun ünlü gazilerinden olup, sınır boyunda bulunmak dolayısile düşmanın türlü dillerini de bildiğinden, kılığını değiştirip teğmenleri arkasına alarak kaleden çıktı. Düşman ordusunun içinden geçti. Taşıdığı mektubu serdara götürdü. Hattâ serdar tarafından imdada gelineceği üzerinde Kanijeye bir muştuluk mektubu da getirdi.

Serdar yerinden kımıldamadı. Yalnız muhasara altındakilerin bu muştulukla yürekleri yeşişti.

Yeniçeri teğmenleri Sigetuvarda Yemişçi Hasan Paşanın gelmesini beklediler.

Buyanda ise düşman kaleye her gün en az bin gülle atardı. Gaziler dahi, bu güllelerin tesirinden kale duvarında açılan gedikleri, üzerindeki esvabı yırtarak örtmeye çalışırlardı.

Faizî der ki:

"Hele rahmetli Hasan Paşa o yaşında duvar deliği doldurmakta ve islâm gazilerin galebe çalmasına çalışmakta o kadar gayret gösterdi ki kendini Allah katından islâmın imdadına gönderilmiş bir melek sanmaya başladık; çünkü düşmandan karşısına her kim çıkarsa, arslanla karşılaşmış yaban eşeği gibi vücudu kılıç yarasından yol yol kara kanlar içinde kalırdı. Kendi ise bedenindeki yer yer (2) yaralardan ova arasına (23) düşmüş kaplana benzetilirdi."

Bezmde şûh idi ve rezmde şir,
Sahib-i kilk ü sahib-i şemşir:
Bezm-ü rezminde yokdu akran.
Kavli şemşir idi ve parmağı tir.
Bezm-i ayşinde, rezm, işinde
Ona hiç görmedik adil-ü nazîr (24)

beyitlerindeki güzel sözlere iyice uyan rahmetli Hasan Paşanın yüksek himmeti o kadar ileriye varmıştı ki Allahın kendine en yakın melekleri gerçekten imdada gelmiş olmak gerekince islâma ondan büyük bir yararlığı olamazdı.

Bu hücum her ne kadar düşmanı kale yakınlarından büsbütün uzaklaştırmadı; ama muhasara olamaz denecek kadar düşmana gözdağı vermişti; hattâ bir kaç gün o kadar çokluk bir ordu ile kalenin dört yanını bütün bütün muhasara altına almaya cesaret edemediler. Asker istediği gibi çıkar, taşradan zahire alırdı. Asker değil, hayvanlar bile kale yakınlarında gezerken düşman tarafından hiç kimse üzerine yürüyemezdi.

En son, yine bir danışma meclisinde gerek imparator, gerek komutanları - kendi çokluklarına ve islâmın azlığına bakılınca gösterdikleri cesaretsizlik pek büyük ayıp olduğu yolunda - bir takım sözle birbirlerinin cahiliyet devri hamiyetlerini kızıştırarak, kale yanındaki muhasarayı tamamlamaya karar verdiler.

O vaktin harb fenni icabınca kale yakınlarında bulunan nehri - ki genişlikte Tunaya yakındır - geçit verdiği yerden sazla doldurarak ve üzerine çitten bir türlü döşemelerin üzerine sepetten meterisler kaldırdılar. Bir de tahtadan düzgün köprü bağlıyarak getirdiler, kale hendeğine bağladılar.

Beri taraftan - Faizî'nin anlattığına göre - Rahmetli Hasan Paşa düşmanın bukadar çalışıp çabalamasına bakarak kale muhafazasından umudu kesmiş, ağlamaya başlamıştı.

O sırada, pek beğendiği Karapça huzura girdi, paşanın gözünde yaş görünce sebebini öğrenmek istedi:

— Düşmanın demirinden korkmadık; tahtasından mı korkacağız? Sen beni duadan unutma. Ben şimdi gider, himmetinle köprüyü yakar, gelirim!

Dedi, huzurdan çıktı.

Faizî der ki:

"Rahmetli Paşa, Karapçanın lâkırdılarını salt avutmaya vermişti. Biz asker komutanlarile beraber rahmetlinin huzurunda başımızın çaresini düşünme ile meşgul iken, kale dizdarı geldi: Köprünün yanmakta olduğu haberini verdi.

Rahmetli Paşa bu haberi alınca:

— Karapçeye bu kale değmez. Şunu - yaralı bile olsan - her kim kurtarabilirse elimden gelen iyiliği ondan esirgemem.

(Arkası var)

(20) Kitabın öteki baskılarında (beyler) suretinde yazılı ise de doğrusu böyle olacaktır.

(21) Aslında (adabaşı) dır. — h. t. us.

(22) Aslındaki kelime faslefasla'dır. - h. t. us

(23) Bütün nüshalarda kelime böyledir; fakat (av) kelimesi ailesinden bir iki kelime olacak: (av ve avcı arasına düşmüş kaplan) gibi... — h. t. us.

(24) İbni Kemâl diye tanınmış büyük adamın Sultan Selim ölümünde yazdığı manzûmeden. — Süleyman Nazif.

Buradaki üç beytin açık türkçesi şudur:
Konuşma oturmalarında zarif, sevimliydi;
Kavgaya gelince arslan gibidi. Hem kaleme, hem kılıca hükmederdi.
Oturmalarda ve kavgada eşi yoktu;
Kolu kılıç, parmağı oktur denebilirdi
Eğlentisinde, kavgasında, işinde
Onun bir eşini, benzerini hiç görmedik.

Mısırda çıkan Yunan gazeteleri hâdiseleri nasıl görüyor

İskenderiye, 1 (A.A.) — Ege Yunan ajansı bildiriyor:

Mısırda çıkan Yunan gazeteleri ve diğer yerli ve yabancı gazeteler Yunan kralının Girit dağlarında neşrettiği ve kralla hükûmetin müttefiklerin yanı başında nihaî zafere kadar mücadele hususundaki katî azmini kaydeden mesaj hakkında tefsiratta bulunmakta devam ediyorlar.

Keza gazeteler, Yunan Başvekilinin harp sonrası şartlarına dayanan yeni bir hür siyasî hayattan bahseden mesajı hakkında da tefsiratta bulunmaktadırlar.

Tahidromos gazetesi diyor ki:

Küçük mikyasta Yunanistan Elenizmi temsil eden Mısır Elenizmi kahraman krallarına bütün Elenlerin selâmlarını ve hayranlıklarını arzederek milletin sevgi ve merbutiyeti ile çevrilmiş olarak pek yakında Atinaya dönmesini temenni ederler.

Anatoli gazetesi yazıyor:

İşgal altındaki Yunanistanda, hür Yunanistanda veya yabancı memleketlerde, bütün Elenizme iftihar veren kahraman krala karşı hayranlık hissiyatı beslemeyen bir tek Yunanlı yoktur. Kral millî vakar ve şeref temsil etmektedir. O yalnız Elenler için değil, bütün hür insanlar için yaşıyan bir örnektir. Ne meşekkatler, ne tehlikeler onun dürüst ve kahraman tabiatına tesir edememiştir.

Burs Ejiptiyen yazıyor:

Bedbin düşüncelere kapılmak için hiç bir sebep mevcut olmamakla beraber, Giritte başlıyan muharebenin neticesi ne olursa olsun, mihver, müttefikler tarafından hakikî bir surette seçilen mümtaz teşekküllere mensup binlerce asker hesaba katılmaksızın, ağır bir hava ve deniz zayiatı verecektir. Bu suretle Yunanistan, yani İtalyanların tabiri veçhile bu küçük memleket çetin ve fasılasız harbin yedi ayı zarfında şanlı ecdadına lâyık olduğunu göstermiş ve güzel tarihinin bütün devirlerinden daha büyük ve daha asîl olduğunu isbat etmiştir. Başta kralları olduğu halde kadın, ihtiyar ve çocuk bütün Elenler kendi an'anelerine ve büyük müttefiklerine karşı kahramanlık, cesaret ve sadakat hareketlerinde mükemmel davranmışlardır.

Phare Egyptien yazıyor:

Bir kaç gün evvel bugünkü vaziyetin endişesine rağmen başvekil Tsuderos nihai zaferden ve bu zafer vasıtasiyle harp sonrasının siyasî hayat şartlarına uygun prensipler üzerine dayanan yeni bir hür siyasî hayattan bahsetmiştir. Bu sözler, Elenlerin mücadeleyi nasıl bir azimle mütalea ettiklerine delildir. Yunanistan başta kahraman kralları olduğu halde ve cesur başvekilin kiyasetli direktifleri sayesinde mazisile müftehir, bugünkü çocuklariyle müftehir ve mevcudiyetiyle dünyayı karanlıklardan kurtarmış olan meş'alesini yaşatacağından emin olarak ayakta durmaktadır.

Reforme gazetesi yazıyor:

Girit muharebesi devam ediyor. Baştan başa bir muharebe meydanı haline gelen adada yalnız askerî değil, ayni zamanda millî mesuliyetleri de deruhte etmiş olan krala ve hükûmete yer kalmamıştı. Memleketin mukadderatı meşru mümessillerin elinden ayrılmamalıdır. İşte bu sebepledir ki, millî menfaatler için en iyi hareket eden kral ve hükûmet memleketi terk ıstırarına tahammül etmişlerdir. Kral ve hükûmet şimdi yabancı memleketlerdeki Elenlerin ortasında mücadeleye daha tesirli bir surette devam edebileceklerdir.

Egyptian Mail yazıyor:

Giritteki askerî kumandan kral ve hükûmeti adadan ayrılmağa büyük zorlukla ikna edebilmişlerdir. Kralın ve cesur hükûmetinin bu dramatik ayrılışları, belki de bir memleket şeflerinin bu kadar çetin ve bu kadar tehlikeli şartlar içinde yaptıkları emsalsiz bir şeydir. Bu hal bütün Elenlerin meşakkatleri düşünmeksizin mücadeleye devam hususundaki katî azimlerini göstermektedir.

Egyptian Gazette yazıyor:

Girit emsalsiz bir şecaat ve Sprituel bir kuvvet mucizesidir. Yunan tarihinin uzun şecaat serisine bugün dünyanın hayret ve hayranlıkla seyrettiği Girit [illegible] etmektedir.

Journal D'Egypte yazıyor:

Bütün dünya Yunanlıların gözleri merbutiyetlerini mücadeleye devam hususundaki katî azimlerini teyid ve temin etmekte oldukları krala ve millî hükûmete çevrilmiştir.

Arapça intişar eden gazeteler, ezcümle Al_Ahram, El-Mısri ve Al-Mokattam da neşrettikleri makalelerde dünya Elenlerinin nihaî zafere olan inanlarını sena ile yâd ve harbin sonunda Yunanistanı bekliyen şan ve şerefi kaydediyorlar.

Kahirede çıkan Fos ve Klio gazeteleri de ayni mealde yazılar neşretmişlerdir.

İngilizlerin dikkat ettikleri mühim noktalar

Londra, 1 (A.A.) — Giritteki vaziyetin vahamet kesbetmesine mukabil Irakta İngilizler vaziyetlerini tarsin etmekte ve Iraklıların isyanına nihayet veren mütareke bu memleketi İngilizler menfaatlerinin üstünlüğünü teyid eylemektedir. Bu menfaatlerin müdafaası için bütün askerî vasıtaların harekete geçirilmesi lâzımgelmiştir.

Şimdi askerî bakımdan mesele şu suretle hulâsa edilebilir:

1 — Almanların yeniden nüfuz ve hulûl teşebbüslerine kuvvetle muhalefet etmeğe hazırlanmak. Almanların bu teşebbüslerden geri kalmıyacakları âşikârdır. Bu, yalnız Irak müdafaasının tanzim ve temini ile başarılacak bir iş değildir. Aynı zamanda 12 mayıstanberi Almanların kontrollerini takviye ettikleri anlaşılan Suriye cihetinde de son derece müteyakkız bulunmamız lâzımdır. Malûmdur ki ilk Almna tayyareleri Suriye hava meydanlarına 12 mayısta inmeğe başlamışlardır.

Bu teyakkuzun müsbet tedbirler alınmasını istilzam edip etmiyeceği meselesi askerî mahfillerde münakaşa edilmektedir.

Raşit Alinin Bağdattaki Alman ve İtalyan elçilerile birlikte İrana iltica etmiş olması da Almanların derhal bir müdahalede bulunmaları ihtimali olmadığını göstermektedir. Bu keyfiyet aynı zamanda âsiler reisinin böyle bir müdahaleye katî bir emniyet beslemediğine de delâlet etmektedir.

Biraz daha zaman geçince bu mütareke Irak isyanının İngiltere ile bazı arap memleketleri arasında tabiatile çıkarmış olduğu son müşkülleri de yatıştırmağa yarıyacaktır. Bu suretle Almanların arap dünyasını İngiliz imparatorluğu aleyhine alevlendirmek hususundaki plânlarının da yanlış bir hesaba istinat ettirildiği görülmüş olacaktır.

Almanlar Girit muvaffakıyeti ile şark yolunda yeni bir merhale elde etmek üzere bulunurlarken asıl hedefleri olan memleketlerdeki faaliyetleri beklenen neticeleri vermemektedir.

İngiliz sevkulceyş plânı, bu taarruzun, başlıca hedef olan Süveyşe varmadan önce durmuş değilse bile yavaşlamış olmasından istifade ederek askerî ehemmiyeti haiz bütün noktalara sım sıkı sarılmak olmalıdır. Çünkü tehlikeli bir devre geçiriyoruz. Bu devrede iklim şartları ile Alman silâhlarının üstünlüğü Alman taarruzuna hizmet etmektedir. Dieğr taraftan Kızıldenizin Amerikan vapurlarına açılması Amerikan malzemesinin bu sahalara gelmesi suretile tesirini göstermeğe başlamış bulunuyor. Alman taarruzu esas hedefinin yanına varmadan yapılacak mukavemet ne kadar uzun sürerse İngilterenin başlıca hedefleri müdafaa için malik olacağı vasıtalar o kadar artmış olacaktır. Girit muharebesinin neticesi hakkında gösterilen bedbinliğe rağmen burada son derece şiddetle mukavemet edilmesi Alman hareketini ne bahasına olursa olsun yavaşlatmak istiyen İngiliz azmini tebarüz ettirmektedir. Şarkın ileri karakolları sayılan noktalarda da Alman tazyikine aynı azim ve şiddetle mukavemet edileceğine hükmettirecek birçok sebepler vardır. Bu siyaset Irakta olduğu gibi sadece bir mukavemet şeklinde tecelli etmiyecek daha ziyade Alman niyetlerini ve harekâtını önlemeğe matuf teşebbüsler şeklinde görülecektir.

Suriye meselesinin bu ikinci nevi mukavemete dahil olup olmadığını istikbal gösterecektir.

Mısır vapurundan kurtulanlar

Madrit, 1 (A.A.) — Zamzam adındaki Mısır vapurundan kurtarılmış olanlardan 119 kişi dün sabah İrun'da Fransız — İspanyol hududunu geçmiştir. Portekiz'e gitmek üzere tekrar yola çıkmadan önce bir müddet Sansebastiyende kalacaklardır. Hasta otomobillerinde şoförlük eden 21 Amerikalı ile yaralanmış bulunan yolculardan 2 kişi Fransada kalmışlardır.

Ruzveltin nutkunu tefsir

Nevyork, 1 (A.A.) — Ruzveltin son söylediği nutuk hakkında aldığı mektupların ve telgrafların ekseriyeti bu nutkun Amerikan milletince tasvib edilmekte olduğunu göstermektedir.

Ruzveltin kâtibi Early gazetecilere yaptığı beyanatta demiştir ki:

— Ruzvelt, sayısı bir rekor teşkil edebilecek derecede çok olan bu mektup ve telgrafları Hyde Parkta hafta tatili esnasında tetkik etmektedir. Bunların yüzde 95 i Ruzvelti tasvip etmektedir. Yüzde beşi ise tamamiyle tasvip etmemekle beraber bu nutku red de etmemektedir.

Eary bu tasvib ekseriyetinin her türlü tahminlerin üstünde çıktığını ilâve etmiştir.

Kısa AJANS Haberleri

* Argosti (Kefalonya), 1 (A.A.) — Stefani: Argosti meydanında, şimdi Musolini kışlası ismini alan Yunan kışlası civarında bulunan Midland'ın heykeli siyah gömlekliler tarafından yıkılarak eritilmek üzere Romaya gönderilmiştir.

* Kopenhag, 1 (A.A.) — Stefani: Danimarka ile İsveç arasında 52 milyon kuronluk mübadele yapılmasına dair yeni bir ticaret anlaşması imza edilmiştir.

Danimarka odun, kâğıt, madenî yağlar ithal edecek ve İsveçten ziraî, kimyevî maddelerle balık ve makine alacaktır.

* Roma, 1 (A.A.) — Stefani: Romanya ile İtalya arasındaki ticarî mübadeleleri iki memleketin mütekabil yeni ihtiyaçları ile telif etmek maksadiyle bir Romen heyeti Romaya gelerek alâkadar İtalyan makamları ile müzakerelere başlıyacaktır.

* Berlin, 1 (A.A.) — Yarından itibaren Çine tayyare ile mektup ve kartpostal gönderilebilecektir.

* Budapeşte, 1 (A.A.) — Resmî gazetenin yazdığına göre Macaristanın Zağrebdeki fevkalâde mümessili Zağreb orta elçiliğine tayin edilmiştir.

ŞAKA

Yapılamıyan düğün

Bay Zihni Gördeal, fena halde sinirlenmişti. Arkadaşına talisizliğini anlatıyordu.

— Düşün bir kere dostum. Kızımı ihtiyarca bir adama bile vermiye razı oldum. Adam muallimdi. Hali vakti de yerindeydi. Bir ay gece gündüz evime davet ettim. Zaten adamın biraz da obur olduğunu da biliyordum. Ve bu yüzden gayet usta bir aşçı kadın aldım. Başıma ne gelse beğenirsin?...

— Ne oldu?...

— Adam, aşçı kadınla evlenmezmi?...

—o—

Kabahat kimde

Polis — Ne için bu kadar hızlı gidiyorsunuz?.. Bir kadını çiğnediniz..

Şoför — Kabahat onundur, bay polis! O da çok yavaş gidiyordu.

—o—

Köy Berberinde

Müşteri — Yahu, ne yapıyorsun? Usturaya mı tükürüyorsun?..

Berber — Tabiî efendim!.. Eğer köyden olsaydınız... Doğrudan doğruya yüzünüze tükürürdüm.

Japonlar 40 bin ölü verdiler

Çunking, 1 (A.A.) — Çunking hükûmetinin resmî gazetesi olan Santral Deyli Niyuz diyor ki:

Japonların Çindeki yaz taarruzu feci bir tarzda akim kalmıştır. Yalnız Şansi vilâyetinin cenubunda Japonlar 40 bin ölü ve yaralı vermişlerdir. Çekiang ve Sutiyen kıyılarında bir ay süren bir muharebeden sonra elde ettikleri yegâne şey Ningpo ve Fuşovda tutunabilmk olmuştur. Vakıa Çinliler bidayette Venşu, Hsimen, Şuki ve Fuşing'i kaybetmişlerdir. Fakat yerleri tekrar geri almışlardır.

IRAK

(Baş tarafı 1 incide)

Sükûnet yeniden avdet etmiştir.

Tebliğde mütarekenin millî birliği ve memleketin istiklâlini korumakta olduğu ilâve edilerek herkesin derhal işile meşgul olmağa başlaması tavsiye edilmektedir.

Şehirde ışıkları karartma mecburiyeti kaldırılmıştır. Fakat otomobillerin işleme memnuiyeti elân devam ediyor.

Londra, 1 (A.A.) — Londranın salâhiyetli menbalarından öğrenildiğine göre Iraklı asilerle dün öğleden sonra mütareke imza edilmiştir Mütarekenin metni, İngiliz hükûmetinin Irakın istiklâline müdahaleden içtinap hususundaki malûm siyaseti esasında istinaden tanzim edilmiş olup meşru hükûmeti yeniden kurmak için naibe her türlü yardım yapılacağını tasrih etmektedir. Bundan başka mütarekenamede Irak milletinin tabiî ve müreffeh hayata tekrar kavuşması için kendisine yardım edileceği kaydedilmektedir.

Londra, 1 (A.A.) — Irakta mütareke yapılması Raşit Ali isyanının sona ermek üzere olduğu ve İngiliz itibarının şarkta çok canlı bulunduğu hakkındakı intibaı teyit etmiştir. Bununla beraber Londranın siyasî mahfilleri, Musul mıntakasında bulunan Almanların teşkil ettiği tehlikeyi küçük görmekten içtinap etmektedirler. Sunday Taymis gazetesinin diplomatik muharririnin bu sabah işaret ettiği gibi mezkûr mıntakada çok Alman bulunmaktadır. Ayni mahfiller Irakta meşruti idarenin naibin otoritesi altında ve halkın İngiliz muhibbi olan büyük bir kısmının müzaheretiyle yeniden teessüs etmiş olmasından dolayı memnuiyet izhar etmektedir. Fakat bu mahfiller şarktaki askerî vaziyeti Girit ve Suriye hâdiseleri ile ilgili olarak mütalea eylemektedirler. Gazeteler bu iki memleketteki vaziyeti mütalea etmektedirler.

Girit muharebesinden alınan dersler en başta gelmekte ve bunlardan düşmanın havadan yapması muhtemel diğer taarruzlarında istifade imkânları araştırılmaktadır.

Londra, 1 (A.A.) — Ofi Ajansına gelen bir habere göre, Bağdat emniyet komitesi tarafından neşredilen bir tebliğde, genç kral Faysal'ın, İrana girmek üzere hududu geçmiş olan Raşit Alinin yanında bulunduğu bildirilmektedir.

Bağdat, 1 (A.A.) — Ofi Fransız Ajansı bildiriyor:

Petrol merkezlerinin halelden masun olduğu bildirilmektedir.

Hitler ve nazi

(Baş tarafı 1 incide)

İnsanı yerinden sıçratacak derecede tezahürata vesile olan ayni mitingde söz alan Amerikanın Fransadaki eski büyük elçisi Bullitt de demiştir ki:

— Reisicumhur bize hürriyetlerimizi kurtarmak için yolu göstermiştr. Memleketmizi düşürtmiyeceğiz. Hitler bize harp ilân etmek için, İngiliz donanması sayesinde bize ulaşamadığı bir zamanı intihap ederse, harp şimdi geldi demektir.

Hitler Amerika ile harp etmek şıkkını geçerse, Allahın hakkını gasbetmeğe bütün teşebbüs edenler gibi o da mahvolacaktır. Çünkü beşeriyeti idare etmek hakkı ancak Allah aittir.

Montevideo, 1 (A.A.) — Üniversite talebesi nazi taraftarı olduğunu iddia ettikleri Libertad gazetesi idarehanesi önünde nümayiş yapmış ve gazetenin nüshalarını yakmışlardır. Diğer nümayişçiler de yeni İtalyan elçisinin Cuma günü Uruguay istiklâl âbidesine koymuş olduğu çiçekleri kaldırıp atmak istemişlerse de polis buna mani olmuştur.

Kuponlarımız

ŞAHİN REİS Romanının son üç forması için neşrettiğimiz kuponlar 75 inci numara ile sonra ermiştir. Formalar, birkaç güne kadar hazırlanmış olarak ve tevzi günü ayrıca ilân edilecektir.

VAKIT, bütün okuyucuları için bir sürpriz olacak yeni bir seri hazırlamaktadır. Birkaç güne kadar vereceğimiz tafsilâtı bekleyiniz.

Amiral Darlan

(Baş tarafı 1 incide)

fındaki İngiliz - Fransız münasebetlerini gözden geçirmek lâzımdır. Filhakika daha sulh konferansında İngiltere bizi kısır bir muahede yapmağa mecbur etti. Bu muahede ile ve İngilterenin tazyiki altında kuvvetin temin etmiş olduğu menfaatlerle civanmertliğin semerelerinden feragat etmek zaruretinde kaldık.

Aynı devirde İngiltere evvelce bize hukukan tanımış olduğu şeyi kurnazlıkla ve cebren bizden koparmak için Türk ordusunu Kilikyaya saldırtıyordu.

İngilterenin 1920 ve 1921 senelerinde çevirdiği manevralar bizi İtalyadan ayırdı ve Lâtin müttefikimizle aramıza ihtilâh tohumları serpti. Büyük Britanya, doğurduğu bu ihtilâfı zehirleyerek idame etmek hususunda büyük bir ihtimam gösterdi. Almanyaya karşı olan vaziyete gelince: İngiltere muahededen mütevellit bütün askerî vecibeleri bize bırakarak kendisi Almanyayı iktisaden istismare çalıştı. Biz, hoş olmıyan jandarma rolünü oynuyorduk. İngiltere ise namuskâr bir komisyoncu gibi görünüyordu. Bu suretle dünya bize sevimsiz insanlar nazariyle bakarken öte tarafta İngiltere bütün menfaatleri topluyordu. Hülâsa, 1919 dan 1939 a kadar İngiltereden ne zaman yardım istediysey o, her sefer bizi yalnız bıraktı. Halbuki İngiltere kendi menfaatlerini ne zaman müdafaa etmek istemişse Fransayı daima yanında bulmuştur.

İngiltere bugün bize bu kadar şiddet ve ısrarla hücum ederken her zamanki siyasetine sadık kalmaktan başka bir şey yapmıyor. Bu siyaset de İngilterenin hüküm sürebilmesi için Avrupayı parçalamak ve sonra istediği gibi ticaret yapmak.

Ancak yeniden doğan Alman kudreti Avrupada bir ittihad unsuru olarak göründüğü gündür ki İngiltere bizi harbe sürüklemek için siyaset adamlarımızın budalalıklarından istifade etti. Şimdi Fransa Mareşal Petenin şahsında uzağı gören ve mazinin yalancılıkları ile alâka kesmek istiyen bir şef bulduğu içindir ki İngiltere bize kin ve adavet besliyor.

Diğer taraftan İngiltere, kendisi için ihtimal dahilinde bulunmıyan bir zafere erişecek olsa bile münhasıran kendi menfaatlerinden mülhem olarak hareket edeceğini gayet iyi biliyoruz. Fransa ancak ikinci derecede bir dominyon olacaktır. Daha 1940 da muhasematın ilk on ayı zarfında, 500 milyon nüfuslu bir imparatorluk olan İngiltere cepheye ancak 200 bin asker göndermiştir. Halbuki aynı devlet senelerce sürecek bir harp hazırlamakta olduğunu söyliyordu.

İngiltere bize bir kıta İrlandalı ve hatta bir müstemleke muamelesi yapmak istiyebilir. Bu bizim umrumuzda değildir. Ben Fransaya Avrupada ve dünyada eski mevkiini temin edecek şekilde hareket edeceğim. Bu tarzda hareket Fransanın, yeni nizamın kurulmasına iştirâkini istilzam etmektedir. Bunun için Fransa sulhu tacil edecek yolda hareket etmek zaruretindedir. İngiliz emperyalizmi tahrip etmek için harbe muhtaç olabilir. Fakat Fransa bekasını temin etmek ve bu Avrupanın başlıca bir memleketini teşkil ederek itilâ edebilmek için sulha muhtaçtır.

Sfax hâdisesinin ferdasında şunu beyan etmek isterim ki, Fransanın limanlarını ve münakale yollarınş serbestçe kullanabilmesi hakkında riayet ettirmek hususunda her zamandan ziyade katî karar vermiş bulunuyorum.

Mareşal Petenle yekvücut bir kütle teşkil eden mağlûp vatanımız, toprağı üzerinde zorbalıklara meydan vermiyecek ve bayrağına hakaret ettirmiyecek kadar şeref sahibidir.

Londra, 1 (A.A.) — Fransa başvekil muavini Amiral Darlanın nutku hakkında İngiliz siyasî mahfilleri her türlü tefsirden imtina ediyorlar.

Resmî mahfillerin bu sükûtundan şu netice çıkarılabilir ki, İngiliz hükûmetinin siyaseti Amiral Darlanın Büyük Britanya aleyhindeki şiddetli hücumlariyle katiyen müteessir olmıyacaktır. Bu siyaset son zamanlarda müteaddit defalar açıkça beyan ve tesbit olunmuştur. Bu siyaset şudur: İngilizler düşmanı her nerede bulurlarsa orada taarruz edeceklerdir. Büyük Britanya bütün mihver devletlerine karşı yalnız kendisi için değil, Avrupanın tahakküm altına girmiş bütün milletleri için de bir hayat ve memat mücadelesine girişmiş bulunuyor. Binaenaleyh bu düşmanı her nerede sığmak arayabilirse orada takip etmek İngiltere için yalnız bir hak değil ayni zamanda zarurî bir vazifedir.

Paris, 1 (A.A.) — D.N.B. ajansı bildiriyor:

Amiral Darlanın Fransaya karşı İngiliz tecavüzleri ve 1919 dan beri İngiliz — Fransız siyaseti ve Fransa ile imparatorluğunu daima müdafaa arzusunda olduğu hakkında yapılan beyanat Paris matbuatında kuvvetli bir intiba hasıl etmiştir. İngilterenin Fransa aley-

İngilizler G[irit'i] tahliye ed[illegible]

(Baş taraf[illegible]) tefsiratta bulunan [illegible] hibi mahfiller, İngiliz [illegible] hava üslerinin Girit[illegible] feleri arasındaki fark[illegible] tiriyorlar. [illegible] Frayberg'in Giritten [illegible] likte ayrıldığı [illegible] dir. Zira son alınan [illegible] kumandanın hayatta [illegible] olduğunu bildirmekte[illegible]

Londra, 1 (A.A.) — [illegible] biye nezaretinin tebliğ[illegible]

Bu harbin hiç şiddetli çarpışmalarını [illegible] 12 günlük bir muharebe[illegible] Giritten kıtalarının [illegible] karar verilmiştir. Düşman[illegible] ca ve tayyarece çok [illegible] verdirilmiş olmasına [illegible] rî ve bahrî kuvvetlerin [illegible] kadaki üslerinin [illegible] hava yardımından [illegible] zaheret görmeden Girit[illegible] rında fiilinihaye harekât[illegible] bileceklerini beklemek [illegible] madığı anlaşılmıştır. [illegible] 15000 asker şimdiye [illegible] müş bulunuyor. [illegible] olduğunu kabul etmek [illegible]

Berlin, 1 (A.A.) — [illegible] liğ:

Girit adasında cereyan [illegible] nan ve İngiliz kıtaları [illegible] lenmesi muvaffakıyetle [illegible] mektedir. Şarkta doğru [illegible] te olan İtalyan kıtaları [illegible] dün Heraperta civarında [illegible] dilmiştir. Şimdiye [illegible] Yunanlı ve İngiliz [illegible] Adanın cenubunda [illegible] rebe tayyarelerinden [illegible] teşekküller hafif İngiliz [illegible] ne hücum ederek bir [illegible] ribini hasara uğratmış [illegible] yiat vermeden dört [illegible] avcı tayyaresi düşürülmüş[illegible]

Aynı havalide, Alman [illegible] leri 3.000 tonluk bir [illegible] ru ile mühimmat makinist[illegible] tör batırmışlardır. [illegible] den daha küçük bir [illegible] hasara uğratmıştır.

Atlas denizinde sahil [illegible] zifesile mükellef tayyare[illegible] bir İngiliz denizaltısı [illegible] dır.

Dün gece, muharebe [illegible] rinden mürekkep teşkil[illegible] terenin batı ve cenub[illegible] yunda askerî ehemmiyet[illegible] esseseleri bombardıman [illegible] dir. Ezcümle Mersey [illegible] da geniş yangınlar [illegible] miştir. Peterhead'in [illegible] yük bir ticaret vapuru [illegible] ratılmıştır.

Dün gündüz muharebe [illegible] leri Fraserburgh [illegible] devriye gemisini tahrip [illegible] dir.

Düşman ne gündüz [illegible] Alman topraklarına [illegible] yapmamıştır.

[illegible] hindeki siyasetin bu [illegible] zeteler tarafından [illegible] larla tebarüz ettiril[illegible]

Bundan başka gazete[illegible] yısın Fransanın [illegible] gin vaitlerle dolu bir [illegible] ğunu kaydediyorlar.

Pöti Parizyen yazıyor[illegible] Darlan vasıtasiyle [illegible] meti Anglosakson [illegible] sa tarafından [illegible] bildiriyor. Amiral Darlan[illegible] nın Avrupadaki mevkii[illegible] masına imkân verecek [illegible] reket lüzumunu bildir[illegible] ral Darlan, Mareşal Peten[illegible] sa hükûmetinin ve [illegible] nın namına konuşmuştur.

Gazetenin Vişideki [illegible] habirine göre, Vişide [illegible] rak amiral Darlanın [illegible] sını açığa vurduğu [illegible]

Matin gazetesi [illegible] kalkınmakta ve yokuşa [illegible] adımla çıkmağa başla[illegible] ğunu yazıyor.

Gazete: Amiral Darlan[illegible] Fransızların kalbine [illegible] tir, diyor.

Oeuvre gazetesi, Fransa[illegible] Avrupa taraftarları [illegible] dığını ve artık her türlü [illegible] hayet verildiğini kaydediyor[illegible]

Gazete şöyle devam ediyor[illegible] Bundan başka Amiral [illegible] yanatı Fransanın [illegible] te yapmış olması [illegible] Söylediği inkâr kabul [illegible] ler bütün Fransızlar [illegible] Yarınki Avrupada işbirliğ[illegible] hasını bir Fransız - Alman [illegible] saisi teşkil edecektir.

Aujourd'hui gazetesi [illegible] Amiral Darlanın beyanat[illegible] yatıştırmıştır. İngiliz [illegible] partiyi kaybettiğini görece[illegible] mişte olduğundan daha [illegible] nacaktır.

Eri du Peuple, İngiltere [illegible] padan birini tercih [illegible] kalan Fransanın Avrupa[illegible] tiğini, zira yaşamak [illegible] mektedir.

CASUS TAYYARECİLER

Yazan: L. A.

— 10 —

Şimdi tayyarede bir kişi vardı. Pilot yerinde oturuyordu. Parmakları arasında tuttuğu telgrafı okumağa çalıştı.

"Bu sabah mutlaka fabrikada bulunmalısın.,,

Yüzü güldü. Kâğıdı katladı, cebine yerleştirdi. Pilotun yerine geçen gencin yüzünde ne bir hayret ifadesi, ne de arkadaşının kayboluşundan doğan bir fevkalâdelik yoktu. Her şeyi normal haliyle cereyan etmiş, kaybolan, yeri bulan kimsecikler değildi sanki..

Tayyare tekrar sahili takip etmeğe başlamıştı. Hava yavaş yavaş ağarıyordu. Genç motörü yavaşlattı. Aşağılara doğru süzülmeğe başladı. Alçaldı. Denizin on yirmi beş metre kadar üstünden uçuyordu.. Kumluklarda tek tük adamlar vardı. Şatoların, yalıların pencerelerinden hafif ışıklar görünüyordu. Genç geçen hâdiselerden sonra tutturduğu ıslığa devam ediyordu..

Tayyare bazan sağa dönüyor, bazan sola yatıyor, pilot sahil boyunca aranıyordu. Nihayet gözleri sevinçle parladı.. Kendi kendine:

— Tam zamanı, şansım varmış, dedi.

Sol cebinden bir çakı çıkardı.. Açtı. Motörünü biraz daha yavaşlattı. Bir an için tereddüt eder gibi oldu. Fakat derhal kararını verdi:

— Adam sende...

Der gibi başını salladı. Başından şapkasını attı. Elindeki çakı ile kafasına yukarıdan kulak üstüne kadar bir yara açtı. Dişlerini sıktı. Çakıyı yandaki pencereden denize fırlattı. Şakaklarından kanlar fışkırıyordu. Tayyareyi sola devirdi. Çok sahildeki balıkçıların hayretleri arasında kanat üstüne kumluğa çarptı. Tayyare parçalandı, yuvarlandı. Pilot kafasındaki yaranın tesirile inlemeğe başladı. Koşuştular.. Tayyare içinden pilotu çıkardılar. Baygındı.

İki kürek aldılar. İki balıkçı minderlerini bu küreklere bağlayarak uydurma bir sedye hazırladılar..

Tayyareciyi bu derme çatma sedyeye yatırdılar.

En yakın köşke doğru yürüdüler..

Yarım saat sonra gün ağardı... Birçok meraklılar sahilde kumluğa saplanan tayyareyi gözden geçirmeğe koşmuştu. Herkes tayyarecinin hayatını biribirine soruyordu.

Köşkte büyük bir faaliyet vardı. Kuştüyü yataklar içinde hâlâ baygın yatan gencin başı sarılmış, yarası ilk pansımanla temizlenmişti.

Hasta gözlerini hafif araladı. Başucunda bir doktor vardı. Ev sahibine izahat veriyordu:

— Sadame şiddetli olmuş.. Yarası derin değil, fakat bir iç kanamasından korkulabilir. Bu an için böyle bir korkuyu işaretliyecek emareler yok.. Ateş biraz yüksek gibi.. Fakat nabız normale çok yakın..

Hasta biraz daha gözlerini açtı.. Doktorun karşısında kumral, orta boylu bir genç kız duruyordu. Bakışlarında merhamet vardı. Gözleri hafif nemliydi. Bu içli ünlü yanında kendi esrarengiz haline güldü. Talih ve tesadüflerin insanı nerelere ve daha ne gibi hâdiselere sürükliyebileceğini düşündü.. Kimbilir bundan sonra daha neler olacaktı?.

Bu ana kadar olan işler yolunda gitmişti doğrusu...

Her hâdise tasarlandığı gibi aksamadan vaktinde ve zamanında tecerilmişti.

Fakat!.

Asıl mesele bu köşkten çıkacağı zamana kadardı..

Genç için yapılacak tek iş, patronundan haber alabilmekti. Hele kazanın gazetelere aksetmesi mutlaka lâzımdı. Ancak o zaman, patronun haberi olacak ve talimat verebilecekti..

Pilot yatağında hafifçe kımıldadı. Aralık gözleriyle de etrafı gözetliyordu. karyolanın ayak ucunda duran genç kız seslendi:

— Doktor.. bakın hastamız kımıldıyor..

Doktor kulaktan geçme gözlüğü üzerinden hastanın yüzüne baktı. Elini şakaklarında dolaştırdı.. Hasta yavaş yavaş gözlerini açtı.. Bakışlarında bir mânasızlık vardı. Bir doktora, bir de hastabakıcısına döndü. Elleriyle bir iki hareket yapıp harekette bulundu.. Tekrar gözlerini kapayarak dalar gibi oldu.. Fakat başucundakileri büyük bir dikkatle dinliyordu.

Doktor genç kıza sordu:

— Polise [illegible] mi?

— Evet.. Yarım saat kadar oluyor.

— Kaza hakkında malûmat istemediler mi?

— Sordular.. Fakat bilmediğimi söyledim..

— Balıkçıların adreslerini verseydiniz..

— Verim.. Biraz sonra da buraya geleceklerini söylediler. Her halde o zaman hastanın kim olduğu meydana çıkacak..

— Evet.. Evrakı arasında hüviyetini meydana çıkaracak vesikalar bulunacağını umarım.

— Polis bu işi halletse de benim meraktan kurtulsam..

— Polis daha ziyade tayyare nereden ve ne vakit havalandığını aramakla meşgul.. Bilhassa gecenin bu saaatinde yola çıkan bu tayyarenin nereye doğru uçtuğu merakla bekleniyor.. Bakalım netice ne olacak..

— Hasta kendine gelse, bütün bunlar kolaylıkla meydana çıkarılabilir..

— Başından aldığı yaraya bakılırsa sademe oldukça şiddetli geçmiş.. Bu sademe ile dimağ hassalarından bazılarını kaybetmezse şansımız var demektir..

Bu sırada telefonun zili çaldı.. Genç kız dışarı çıktı.

Biraz sonra dokoru çağırdılar.

Hasta yalnız kalınca kendini toparlamağa çalıştı. Uzun zamandır uykusuzdu, yorgundu, biraz da kan kaybetmişti. Fazla mukavemet edemedi.. Uyumakla, uyanık bulunmak arasında ciddî bir mücadeleye tutuştu. Nihayet mağlûp oldu ve gözlerini kapadı..

Tekrar gözlerini açtığı zaman karşısına rastlıyan duvar saatinden akşam olduğunu anladı. Yan tarafa döndü.. Baş ucunda bir yabancı vardı.. Yalnızdılar.. Hasta aynı anlamamazlık ve aptallıkla yanındakinin yüzüne baktı.. Yabancı hastaya doğru eğildi:

— Patronun selâmı var.. İşler yolunda..

Hastaya birdenbire can geldi.. Yanakları kızardı. Gözlerinin içi güldü. Yatakta doğruldu:

— Demek haber aldınız.. Nasıl?..

— Çok kolay ve o kadar da çabuk..

— O halde muvaffak olundu desenize..

— Evet.. Sözde şef pilotu olduğunuz fabrikaya da telgraf çekildi. Bir saate kadar fabrikadan bir heyetle bir doktor gelecek.. size.

— "Geçmiş olsun.,,

(Devamı var)

SPOR

Millî Küme Maçları

Heyecanlı geçen bir maçtan sonra Galatasaray Feneri 2 - 1 mağlûp etti

Beşiktaş İstanbulspor'a 5 - 1 galip

Millî küme maçlarına dün Şeref stadında devam edilmiş, Beşiktaşla İstanbulspor, Galatasarayla Fenerbahçe takımları karşılaşmışlardır. Bu maçların ehemmiyeti stada on bine yakın bir kalabalığın toplanmasına sebeb olmuştur.

Birinci karşılaşma kuvvetlerin muvazenesizliği ve hakemin de zâfı yüzünden zevksiz geçmiş ve Beşiktaşlılar 5—1 galip gelmişler, ikinci müsabakada da Galatasaray oldukça canlı bir oyundan sonra F. Bahçeyi 2-1 mağlûp etmiştir. Maçların tafsilâtı sırasile veriyoruz:

BEŞIKTAŞ - İSTANBULSPOR

Günün birinci müsabakası hakem Fridun Kılıç idaresinde Beşiktaş - İstanbulspor arasında yapıldı. Oyuna Beşiktaş başladı. Bu akının akabinde siyah-beyazlılar oyunu İstanbulspor nısıf sahasına intikal ettirmekte güçlük çekmediler. Bu vaziyet beş dakika kadar sürdü. Bu arada İstanbulsporlular yakaladıkları iki mühim fırsatı heba ederek iki muhakkak golü kaçırdılar.

Dakikalar ilerledikçe oyun mütevazin bir cereyan aldı. Nihayet 10 uncu dakikada bir ileri pas alan İbrahim sıkı bir şütle Beşiktaşın birinci golünü yaptı. İki dakika sonra da İbrahimden bir ara pası alan Hakkı Beşiktaşın ikinci golünü yapmakta güçlük çekmedi. Oyun iki gole rağmen mütevazin oluyor. Fakat bu geçen 12 dakika zarfında hakemin verdiği garip kararlar halkın mütemadiyen protestosunu mucip oluyor ve oyunu da çığrından çıkarıyordu. Nitekim 21 inci dakikada İstanbulspor aleyhinde verdiği acaip penaltı işi büsbütün berbat etti ve hakem seyirciler tarafından dakikalarca yuhaya tutularak taltif edildi (!). Hakkının çektiği penaltıda kalecinin eline çarparak gol olmadı. Bu dakikadan sonra oyun senelerdenberi görmediğimiz ve yine aynı hakemin idare ettiği Güneş - Galatasaray, ve yine bu hakemin idare ettiği Haydarpaşa - Işık lisesi maçlarını andırmağa başladı. 37 inci dakikada İbrahim üçüncü Beşiktaş golünü attı. Devre sonunda İstanbulsporlular penaltıdan bir gol kazandılar ve birinci devre bu şekilde 3—1 Beşiktaş lehine neticelendi.

Millî Küme Puvan Cedveli

Takım	M.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.
Beşiktaş	14	12	2	—	42	15	40
G. Saray	12	8	2	3	30	16	30
Fener	12	8	2	2	29	16	30
A. Ordu	15	5	3	7	30	44	29
Altay	15	6	1	8	25	30	28
İst. Spor	14	5	2	7	29	35	26
D. Spor	15	4	2	9	23	32	25
Gençler	15	3	1	11	19	30	22
Harbiye	11	4	2	5	20	21	20
Mas. Spor	11	1	5	5	21	29	18

İKİNCİ DEVRE:

İstanbulspor başladı. Ve soldan inen siyah-beyazlılar ilk dakikada siyah-beyaz kalesine tehlikeli oldular. Kadirin şütü kale direklerini yalıyarak avt oldu. Devre bidayetinde oyun mütevazin ve devre arasında biraz sinirler yatışmış olduğundan daha düzgün oluyor. 10 uncu dakikadan itibaren İstanbulporlular biraz ağır basmağa ve hafif bir üstünlük kurmağa muvaffak oldularsa da kale önünde becerik sizlikleri gol çıkarmalarına mâni oluyor. Biraz sonra maç yine mütevazin bir seyir aldı. Dakikalar ilerledikçe İstanbulporlular mağlûbiyeti kabul etmiş gibi oynamağa, buna mukabil de Beşiktaşlılar ağır basmağa başladılar. Nihayet 37 nci dakikada Şeref sıkı bir vole şütle Beşiktaşın her an beklenen dördüncü golünü devre sonuna doğru da İbrahim güzel bir kafa vurusile beşinci golünü yaptı ve bu zevksiz maç da 5—1 Beşiktaşın galibiyetile neticelendi. Bu müsabakaya takımlar şu kadrolarla çıkmışlardı:

BEŞİKTAŞ:

Mehmet Ali - Yavuz, Fevzi Rifat, Halil, Hüseyin - Sabri, Hakkı, İbrahim, Seref, Sükrü.

İSTANBULSPOR:

Fikret - Faruk, Sefer Celâl, Rüştü, Enis - Kadir, Tarık, Faruk, Süleyman, Fahri.

Hakem: *Feridun Kılıç.*

G. SARAY - F. BAHÇE

Sıra günün en mühim maçına gelmişti. Herkeste takımlar nasıl çıkacak diye bir merak vardı. Hakem Şazi Tezcan. Oyuna Fenerin merkezden inkişaf eden bir taçla kesilebilen bir akını ile başlandı. Birinci dakikada Galatasaraylılar kazandıkları iki frikikten istifade edemediler. Birinci maçın hakemi ne kadar kötü ise bu müsabakanın hakemi Şazi Tezcan da maçı o kadar dikkatli ve iyi takip ediyor. Oyun beşinci dakikada süratlenmeğe ve Fener kalesi tehlikeler atlatmağa başladı. Cihat çok güzel kurtarışlar yaparak birçok tehlikelerini atlatıyor. Galatasaraylılar oldukça fazla akın yparyorlrs da daha henüz iki trafta da bariz bir hâkimiyt yok. 13 üncü dakikada Nacinin yakından sıkı bir şütü direğe çarpmakla Galatasaray kalesi mühim bir gol tehlikesi atlattı. Dakika 17. Mehmet Alinin çok güzel sürerek ortaladığı topa yetişen Salâhattin sıkı bir şütle Gaalatasarayın birinci golünü yaptı. Biraz sonra da Fenerliler kazandıkları bir frikikten Küçük Fikretin ayağile beraberliği temin etmekte güçlük çekmediler. 23 üncü dakikada hakem Fener sağ müdafiini müteaddit ve hatalı hareketlerinden dolayı sahadan çıkardı. Fakat Fenerliler 10 kişi kalmalarına rağmen kalelerini yine güzel müdafaa ediyorlar ve Küçük Fikret ara sıra Galatasaray kalesi için tehlikeli olmaktan hâli kalmıyor. 33 üncü dakikada Yaşarın çektiği nefis bir şütü aynı nefasette bir plonjonla Osman kurtararak bir hayli alkışlandı. Oyun üzerinde iki tarafın da bariz bir hâkimiyeti görülemiyor. Galatasarayın genç ve tecrübesiz üç ortası birçok muhakkak gollük fırsatları öldürüyorlar. Mehmet Alinin bütün gayretleri berhava oluyor. Devre sonlarında sarı-kırmızılılar hâkim oynamalarına rağmen bir türlü gol çıkaramadılar ve birinci devre 1—1 beraberlikle bitti.

İKİNCİ DEVRE:

Galatasaray başladı. Bu devre Fenerliler takımlarında bazı yer değiştirmeleri yapmışlar. On kişi oynamalarına rağmen devre bidayetinde oyun yine mütevazin oluyor. Galatasaray ortası yine birçok gol fırsatlarını öldürüyorlar. Dakikalar ilerledikçe sarı-kırmızılıların ağır bastığı görülüyor. Nihayet 10 uncu dakikada beklenen gol oldu. Mustafadan bir pas alan Salâhattin sağ zaviyeyi bulan sıkı bir şütle Galatasarayın ikinci golünü de yaptı. İki dakika Galatasaray kalesi iki mühim tehlike atlattı. Bu vaziyetten sonra Galatasaraylılar iki golü kâfi görmüş gibi işi gevşettiler. Fenerliler beraberliği temin için çalışıyorlar ve on kişi olmalarına rağmen daha düzgün oynuyorlar. Fakat onlar da gol çıkaramıyorlar. Biraz sonra Galatasaraylılar yine hâkimiyeti aldılar, fakat yine üç orta ve bilhassa merkez mühcim Cemil eline geçen bütün fırsatları öldürdü. Devre sonlarına doğru oyun ağır ve zevksiz bir cereyan aldı. İki tarafta da kanıksamış bir hal görülüyor. Oyuncular koşmak değil, dolaşır gibi oynuyorlar. Son dakikalarda Niyazinin yakaladığı bir fırsat Galatasaray kalesi için tehlikeli olduysa da, Osmanın yerinde bir müdahalesi bu tehlikeyi de atlattı ve bu heyecanlı müsabaka da bu şekilde 2—1 sarı-kırmızılılar lehine bitti.

Bu maça da takımlar şu kadrolarla çıkmışlardı:

FENERBAHÇE:

Cihat - Muammer, Murat - Ömer, Zeynel, Lebib - K. Fikret, Yaşar, Ali Rıza, Niyazi, Naci.

GALATASARAY:

Osman - Faruk, Adnan - Musa, Enver, Salim - Salâhattin, Mustafa, Cemil, Bülent, Mehmet Ali.

NASIL OYNADILAR?

Oyun başlar başlamaz, her iki tarafta da katî bir galibiyet almak arzusu göze çarpıyor. Fakat iki takımın da aşağı yukarı en mühim elemanları eksik. Fenerbahçeliler mütemadiyen en mühim ve yalnız kendi takımlarının değil, belki Türk futbolcülerinin en iyilerinden biri olan Küçük Fikret ile akmak istiyorlar. Fakat bu seyyal oyuncu karşısında yine seyyal ve enerjik bir oyuncu olan Salim Fikreti iyi marke ediyor, ve tehlikeyi yarı yarıya bertaraf ediyordu. Fener müdafaası oldukça sert bir tabiye tatbik etti ve hattâ bilhassa biraz ileri giden sağ müdafi de oyundan çıkarıldı. Haf hattı oldukça iyi oynadı ve bilhassa Ömer temayüz etti.

Forvet: Birinci devrede iyi değildi. Vasat bir oyun oynadılar ve bilhassa dört kişi kaldıktan sonra büsbütün bozuldular. Fakat ikinci devre daha düzgün ve deplâsmanlı bir oyun çıkardılar. Cihat: bermutad birçok gollere mâni oldu ve çok alkışlandı.

Galatasaraya gelince: İyi bir günündeydi. Adnan - Faruk hattı vazifelerini muvaffakıyetle başardılar. Haf hattı her zamankinden daha düzgün ve şuurlu bir oyun oynadı. Fakat üç orta muhacim iki açığın güzel oyununa muka bil vasattan aşağı ve neticesiz bir oyun oynadılar.

Hakem Şazi Tezcan bu maçı güzel idare etmiştir.

F. BAHÇE - BEŞİKTAŞ B. TAKIMLARI

Dün Şeref stadında millî küme maçlarından evvel Fenerbahçe - Beşiktaş B takımları karşılaşmışlar ve küçük Fenerliler

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

HİKÂYE

Günah

Durmadan çınlıyan telefonun sesi, boş odanın duvarlarına çarpa çarpa dolaşıyor.. Gözle görmek kabil olsa, çıngırak sesinin bu şaşırmış haline insan acırdı belki.. Arapkirli odacı dağılan hasırının yerine allı güllü pazen dikilmiş koltuk örneği iskemlesinin üzerine kendini biraz daha yerleştirdi ve yaptığı şekerlemenin horultusunu uzattı. Odacının yarı açık kalan gözlerine bakanlar Mehmedin etrafını seyre daldığını sanırlardı..

Aradan on dakika geçmemişti. Bir genç kadın merdivenleri bü yük bir gürültü ile çıkmıya başladı. Ufak ayakları muşambalar üzerinde tokat gibi şaklıyordu. Etekleri uçuşuyordu. Merdivenin yarısında durakladı, aklına bir şey gelmişti. Etrafına bakındı. Arapkirli odacıyı görünce sordu:

— Müstantik beyin odası?.

— Burası bayan.. Ama kendisi yok.. Gelmedi..

— Sen bana odayı aç.. Bekliyeceğim..

Genç kadının hareketleri âsabî ve heyecanlıydı. Odaya girdi. Çantasını fırlatarak bir koltuğa bıraktı. Masanın üstündeki kutudan bir sigara yaktı. Dolaşarak içmiye başladı. Ara sıra durarak halkalar yapıyor, elinin bir hareketiyle dağıtıyordu. Bu sırada kapı açıldı ve ak saçlı, sakin haliyle müstantik içeri girdi. Genç kadın üzerine atıldı:

— Müstantik bey.. Biraz evvel telefonda aradım. Bulamadım.. Geldim.. Her şeyi itirafa geldim.

Müstantik yarı şaşkın bir halde karşısında duran bir genç kadına bakıyordu. Bu kadının esrarlı gözleri ateşli dudakları, çok düzgün bir teni vardı. Titreyen sesle devam etti:

— Onu öldürdüğümü söylersem inanmazsınız.. Fakat artık o, yaşamıyor ki...

Müstantik, genç kadını omuzlarından tutarak koltuğa oturttu. Sesini yumuşatarak:

— Biraz oturunuz.. Bir kahve içiniz.. Sinirleriniz yatışır.

— Hayır, istemiyorum. Beni de öldürünüz. Düşünemiyeceğim bir hale getiriniz. Ne olursunuz.. Yalvarırım size....

— Peki bayan. Bütün bunlara sebep ne olabilir.. Anlatır mısınız?..

Genç kadın bir sigara daha yaktı. İki üç nefes çektikten sonra biraz sükûnet bulur gibi oldu. Çantasından çıkardığı ufak kutudan beyaz tozu alarak kokladı. Ve yavaş sesle anlatmıya başladı:

— Bundan yarım saat önce her şey olup bitti. Onu seviyordum, ona tapıyordum, onun için kendimi öldürebileceğimi tasarlıyordum.. Halbuki cemiyet kanunları beni ondan uzaklaştırıyordu. Ona kıyacağımı düşünemezdim bile.. Fakat bir otelci buna sebep oldu. Beni ıstıraplara yuvarladı. Biraz tuhaf değil mi?.. Bir otelcinin hayatımda müessir olacak hâdiselere önayak olmasını belki doğru bulmazsınız?.. Meselenin içyüzünü anlatayım da bakın..

Genç kadın birdenbire sustu. Yarıya kadar yanmış olan sigarasının külünü halının üzerine dökerek ayağının ucuyla ezdi. Kızıl dudaklarının içlerini dişleriyle çimdikledi. Gözleriyle odanın bir köşesine daldı. Bir eliyle de çantasının derisini buruşturuyordu. Söyliyeecklerini kafasında sıraya koymuş gibi anlatmıya devam etti.

— Bakın müstantik bey, dedi. Size hepsini baştan sona kadar anlatayım. Dertlerini dökecek insan bulamamak bir dertli için çok acı şey. Bu anda günahlarımı itiraf ettiğim için kanun size biraz da beni dinlemek mecburiyetini veriyor.. Ben de söyliyebilirim.

O, beni, satıcı olduğum mağazadan Lâleli taraflarında kiraladığı eve getirdiği zaman genç, tim. Evlenme adaklarına inandım. Onu bekâr biliyordum. İki ay çılgınca yaşadık. Bir gün ona ana olacağımı söyliyecektim. O gece eve gelmedi. Ertesi günü öğrendim ki Anadoluda gezmekte olan karısı gelmiş.. Artık o eskisi gibi bana gelmiyecekmiş.. Düşünün bir kere müstantik bey.. Gençliğimi ve mukaddesatımı bağışladığım erkek akşam garipliği çöken odama yabancı kalacaktı. Ben karısının hakkını bilmiyerek çalmıştım. Fakat o yedi ay sonra doğacak yavrumuzun cemiyet haklarını çalıyordu. Vakit geçirmeden her çareye baş vurdum. Doğmadan öldürdüğüm çocuğumun acısiyle hastahaneden çıkarken ona kapı önünde rastladım. Beni bekliyormuş. Bir otele geldik. Deftere isimlerimiz yazılacaktı. Sordular:

— Evli misiniz?..

Biribirimizin yüzüne bakıştık. Doğruyu söylemek imkânsızdı..

— Akrabam.. diyebildim.

Bavulumu odama çıkardılar. Fakat bir odada kalamıyacağımızı söylediler. Buraya kadar olan hâdiseler biraz normal gibi.. Ben de öyle sanıyordum. Fakat otelcinin ihtarı beynimde fırtınalar yarattı. Demek ki hayatta kimsem yoktu. Bağışladıklarım boşunaydı. Karşımdaki adama baktım. O bana uzaktı artık. Kalbim birdenbire boşalıverdi. Yabancı olan erkeğim akşama benimle kalamıyacaktı. Işıklar yanınca ayrıldık. O karısına döndü, ben de içimin isyanına kapıldım. Fena ihtimaller durmadan kafamda yarıştılar...

Ben artık parasız, hamisiz ve işsizdim. Belki yine hayatımı kazanır ve saadete ererdim. Yalnız şu var ki; bir kadın için tek manası aşk olan neşe bu akşam yağı bitmiş kandil gibi sönmüştü...

Gecelerim boş hülya ve kuru tasarlayışlar arasında geçti. Son kararımı ürkmeden verdim. Ahşkın cellâtlar gibi burnuma kan kokuyordu. Ertesi sabah elime geçen bir çimdik arsenik hayatıma son verecekti. Bu lâzımdı. Fakat müstantik bey.. İnsan kendine kıyamıyor...

Hazırladığım zehirle her şeyden kıymetli oluveren hayatıma son veremedim. Ona, beni aldatana içirdim. Onu öldürmekle rahata ereceğimi sanmıştım. Halbuki onu taparcasına seviyormuşum. Artık cıldıracağım.. Onsuz yaşıyamıyacağım. Beni cektiğim işkencelerden kurtarın.. Öldürün. Bu iyiliği olsun fenalığını gördüğüm cemiyet benden acırmasın.. Kanunlarınız yardım etsin ve beni günahımdan kurtarsın.. Yalvarırım size....

LEMAN AHISKAL

Yarın, bu sütunda
(Olmaz!) olmaz

BOGAZİCİ VAPURLARININ YAZ TARİFESİ

Pazar'dan başka günler için köprüden iskelelere

KÖPRÜDEN:

	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S,D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S,D,	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S,D,	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D:	S,D.
Beşiktaşa	6,15	7,00	7,20	8,00	9,30	11,00	11,20	13,30	14,40	15,00	16,05	16,10	17,20	17,30	18,25	18,40	19,15	19,45	19,50	21,10	21,15			
Üsküdara	6,15	7,30	8,00	8,40	8,50	9,10	9,45	10,00.	10,30	11,10	11,45	12,30	13,05	13,30	14,25	15,15	16,00	16,45	17,15	17,30	18,00	18,15	18,50	19,10
	19,45	20,30	21,15	22,00	23,25	24,15																		
Kuzguncuğa	6,15	7,30	8,00	9,10	10,00	10,30	11,45	13,30	14,25	16,00	16,45	17,25	18,15	18,50	19,10	19,45	20,30	21,15	22,00	23,25	24,15			
Ortaköye	7,00	9,30	11,00	13,00	14,40	16,10	17,30	17,55	18,40	19,15	19,50	21,10												
Beylerbeyine	6,15	7,20	7,30	8,00	9,10	10,00	10,30	11,45	12,30	13,30	14,25	16,00	16,45	17,25	18,15	19,10	19,45	20,30	21,15	22,00	23,25	24,15		
Çengelköye	6,15	7,20	7,30	8,00	9,10	10,00	10,30	11,45	12,30	13,30	14,25	16,00	16,45	17,25	18,15	19,10	19,45	20,30	21,15	22,00	23,25	24,15		
Kuruçeşmeye																								
Arnavutköye	6,15	7,00	7,20	8,05	8,50	9,10	11,00	13,00	14,40	16,10	17,30	17,55	17,55	18,40	19,15	19,50	21,10							
Vaniköye	7,20	8,00	8,50	9,10	10,00	10,30	12,30	13,30	14,25	16,05	17,25	17,55	18,15	18,40	19,45	20,30	21,15	22,00	24,15					
Bebeğe	7,00	7,20	8,00	8,05	8,40	9,30	9,45	10,00	11,00	12,30	13,30	14,25	14,40	16,10	17,30	17,55	18,40	19,15	19,50	21,15				
Kandilliye	6,15	7,30	8,00	9,10	9,30	10,30	11,00	12,30	13,00	15,30	15,00	16,05	17,30	18,40	19,45	21,10	24,15							
Küçük Plâja	8,50	9,30	10,30	11,00	11,30	12,30	13,00	14,40	15,00	16,05	16,10	17,30	17,55	18,40	19,15	19,45								
Anadoluhisara	6,15	7,30	9,10	10,30	11,00	12,30	13,00	15,00	16,05	17,30	17,30	18,40	19,45	21,10	24,15									
Rumelihisara	6,15	7,00	8,00	8,40	8,40	8,50	9,45	11,00	13,30	14,40	16,10	16,40	17,20	17,55	18,25	19,15	19,56	21.15	24,15					
Emirgâna	7,00	8,00	8,50	9,45	11,00	13,30	14,40	17,20	18,25	19,50	21,15	24,15												
Kanlıcaya	6,15	7,30	9,10	11,00	13,00	15,00	16,05	17,30	18,50	19,45	21,10	24,15												
İstinyeye	6,15	7,00	8,00	8,50	9,45	10,00	13,30	14,40	16,40	17,20	17,20	18,25	19,50	21,15	24,15									
Çubukluya	6,15	7,30	9,10	11,00	12,30	15,00	16,05	17,30	18,45	19,45	21,10													
Yeniköye	6,15	7,00	7,30	8,00	8,50	9,45	11,00	11,30	13,30	14,40	16,05	16,40	17,20	17,30	17,40	18,25	18.40	18,45	19,50	21,15	24,15			
Paşabahçeye	6,15	7,30	9,10	11,00	13,00	15,00	16,05	17,30	18,40	19,45	21,10	24,15												
Beykoza	6,15	7,30	8,00	9,10	9,45	11,00	12,30	14,40	15,00	16,05	17,20	17,30	18,25	18,40	19,45	21,10	24,15							
Tarabyaya	6,15	7,00	8,00	9,45	11,00	11,30	13,30	15,00	16,10	17,40	18,45	19,50	21,15											
Kireçburnuna	7,00	8,00	9,45	11,30	13,30	15,00	16,40	17,40	18,45	19,50	21,15													
Büyükdereye	6,15	7,00	8,00	9,45	11,30	13,00	13,30	15,00	16,40	17,40	18,45	19,50	21,15	24,15										
Sarıyere	6,15	7,00	8,00	9,45	11,30	13,00	13,30	15,00	16,40	17,40	18,45	19,50	21,15	24,15										
Yenimahalleye	6,15	7,00	8,00	9,45	11,30	13,00	13,30	15,00	16,40	17,40	18,45	19,50	21,15											
Sütlüceye																								
Rumelikavağına	7,00	8,00	9,45	11,30	13,30	15,00	16,40	17,55	18,45	19,50	21,15	24.15												
Anadolukavağına	7,00	8,00	9,45	11,30	13,30	15,00	16,40	17,55	18.45	19.50	21.15	24.15												
Altınkuma																								

1 — 24,15 seferi yalnız cumar tesi günü akşamları yapılacaktır.
2 — 13,00 seferi cumartesi günleri 15 dakika sonra yapılacak tır.
3 — 6,15 Rumeli postası 16 hazirandan itibaren yapılacaktır.

Kiralık, garaj, antre fabrika

Tophane yolcu salonu karşı çöplük çeşme sokağı başında murabbalı bir garaj, fabrika ve trepo olabilir. Boştur kiraya ve cek. Yanındaki tavukçu Bahtiyar fendiye müracaat.

Satılık Kazan

1-10 da 7 metre hacminde alan Demir bir sarnıç acele lıktır.
Adres: Beşiktaş tramvay desi No. 73

Birinci sınıf mütehassıs doktor

NURI BELLER

SİNİR ve RUH HASTALIKLA
Ankara Caddesi No. 71
Muayene saatleri: 15 den itiba

Çocuk Hekimi

Ahmet Akkoyunlu

Taksim Talimhane Palas No.
Pazardan maada hergün saa
ten sonra. Telefon 40127

Sahibi: *ASIM US*
Basıldığı yer: *VAKIT Matbaa*
Umum neşriyatı idare eden:
Refik Ahmet Sevengil

rakiplerini 3—1 mağlûp etmiş lerdir.

ANKARADAKİ MAÇLAR

Ankara, (Hususî) — Dün sabah 19 Mayıs stadında millî küme maçlarına on binden fazla seyirci önünde devam edilmiş, birinci müsabakada Maskespor - Altınordu 3—3 berabere kalmış lar, ikinci karşılaşmada da Al . taylılar Harbiyeyi 3—2 mağlûp etmişlerdir.

İstanbul atletizm bayramı

Dün Kolejde yapıldı

23 mayıs 1930 tarihindenberi her sene muntazaman yapılmakta olan İstanbul atletizm bayramı, dün de kollej sahasında yapılmıştır. Çok güzel olan ve muntazam geçen bu müsabakalara diğer bölgeler atletlerinin iştiraki de ayrıca bir heyecan yaratmış ve zevkli geçmiştir.

Alınan teknik neticeler şunlardır:

100 Metre:
1 — Cezmi 11,4, 2 — Muzaffer 11,4, 3 — Sami 11,6.

200 Metre:
1 — Muzaffer 23,3, 2 — Cezmi 23,4, 3 — Ferit 23,7.

400 Metre:
1 — Ancus 53,7, 2 — Ahmet, 53,8, 3 — Nuri 53,9.

800 Metre:
1 — Rıza Maksut 2,3,6; 2 — Kemal 2.4, 3 — Darılmaz 2.5.2.

1500 Metre:
1 — Rıza Maksut 4,20,2, 2 — Vladimir 4.24,7, 3 — Galip, 4,25,1

3000 Metre:
1 — Eşref 9.24,4, 2 — İbrahim 9.44, Sabahattin 9.46.

110 Manialı:
1 — Vasfi 17,3, 2 — Sudi 17,7, 3 — Merih 17,9.

Diks:
1 — Yavru 37,76, 2 — Melih 33,04, Kürkçüoğlu 32,39.

Gülle:
Jeba 11.74, Şerif 11.67, Karalemoza 10,86.

Cirit:
1 — Kemal 54.02, 2 — Varak 50.86, 3 — Şerif 47.23.

Çekiç:
1 — İzzet 31.09.

Yüksek atlama:
1 — Jerfi 1.80, Jeba 1.70, Güner 1.70.

Tek adım:
Çaroğlu 6.18, Necdet 5.88, Kamaryotis 5.84,

Üç adım:
Yavru 13.16, Turhan 12,80 Akpınar 12.30.

Sırık:
Halit 3.25, Münir 3, Butterfield 3.

VAKIT

Gazetede çıkan bütün yazı ve resimlerin hukuku mahfuzdur

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında	
Aylık	95	155	Kr
3 aylık	260	425	.
6 aylık	475	820	.
1 yıllık	900	1600	.

Tarifeden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır. Türkiyenin her posta merkezinde

VAKIT'a abone yazılır.
Adres değiştirme ücreti 25 Krş

İLAN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının santim . satırı sondan itibaren ilân sayfalarında 40, iç sayfalarda 50 kuruş, dördüncü sayfada 1; ikinci ve üçüncüde 2; birincide 4; başlık yanı kesmece 5 liradır.

Büyük; çok devamlı klişeli, renkli ilân verenlere ayrı ayrı indirmeler yapılır. Resmî ilânların santim satırı 50 kuruştur.

Ticari Mahiyette Olmıyan Küçük İlânlar

Bir defa 30; iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 150 kuruştur.

Beyoğlu Halk Sineması

Bugün 11 de, Gece 8 de:

3 büyük film birden: 1 — King Kong: Türkçe, 2 — Şeytan Çetesi. 3 — Kumarbazlar gemisi.

———o———

BEŞİKTAŞ GÜREL SİNEMASI

Bu akşam Büyük Temsil.
Film Rejisörü Vedad Ürfi

— K A N —

Piyesinin bizzat baş rolünde temsili, eski Darülbedayi, İstanbul ve halk opereti, Halk tiyatrosu san'atkârlarından müteşekkil bir gurup iştirâk edecektir.

Dr. Kemâl Ozsar

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu İstiklâl Caddesi No. 38
Bursa Pazarı Üstü Ohanyan
Apartı . Tel.: 41235

Otel yapılmaya elverişli kiralık bina

Ankara caddesinin en muteber yerinde fevkalâde nazaretli ha vadar ve aydınlık bir bina kiralıktır.
Vakit gazetesi idarehanesine müracaat.

Akhisar belediyesinden:

1 — Kazamız umumi temizlik işlerinin bir yıllık müteahhitliği şartnamelerine tevfikan ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — İhalesi 12 Haziran 941 Perşembe günü saat 15 tedir.

3 — Bedeli muhammeni 8500 lira olup muvakkat teminatı bu bedelin % yedi buçuğudur.

4 — İsteklilerin kanunun tarifi veçhile mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar vermeleri ilân olunur. (1929 — 4166)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Memur alınacak

1 — Devlet Demiryolları İstasyon sınıfında istihdam edilmek üzere müsabaka ile orta mektep mezunlarından hareket memur namzedi alınacaktır

2 — Müsabakada kazananlara 60 lira ücret verilecektir.

Müsabaka imtihanı 16.6.941 tarihinde saat 14 de Haydarpaşa, Ankara, Balıkesir, Kayseri, Malatya, Adana, Afyon, İzmir, Sirkeci ve Erzurum işletme merkezlerinde ve Sıvas, Eskişehir Cer Atölyelerinde yapılacaktır. Müracaatlar bu işletme ve atölye müdürlükleri ve istasyon şefliklerince kabul olunur.

4 — Müsabakaya iştirâk şeraiti şunlardır:

1 - Türk olmak
2 - Ecnebi bir kimse ile evli olmamak
3 - 18 yaşını bitirmiş ve 30 zu geçmemiş olmak. (30 yaş dahil).
4 - Askerliğini yapmış veya askerliğini yapmasına en az bir sene zaman kalmış olmak.

5 — Müsabakada muvaffak olanların bilâhıra idare doktorları tarafından yapılacak muayenede sıhhi durumları demiryol işlerinde vazife görmiye elverişli bulunmak

6 — Müracaat istidalarına bağlanacak vesikalar şunlardır:
Nüfus cüzdanı, diploma veya tasdikname, askerlik vesikası, polisten tasdikli iyi huy kâğıdı, çiçek aşısı kağıdı, evli olanların evlenme cüzdanı, 6 adet vesikalık fotoğraf.

7 — Daha fazla malûmat almak istiyenlerin işletme müdürlüklerine veya istasyon şefliklerine bizzat müracaat etmelidirler.

8 — İstidalar en son 14.6.941 günü saat 12 ye kadar kabul olunur. (2849) (4063)

* * *

Muhammen bedeli 3500 (üçbin beşyüz) lira olan 50 ton İspanya üstübeci ve 10 ton kaba üstübeç 18.6.1941 Çarşamba günü saat 15,45 te kapal zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 262,50 (ikiyüz altmış iki lira elli kuruş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,45 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (4155)

* * *

Muhammen bedel, muvakkat teminat ve mikdarlariyle cinsleri aşağıda ait olduğu listesi hizasında yazılı muhtelif kerestenin her liste muhteviyatı ayrı ayrı ihale edilmek üzere 10.6.1941 Salı günü saat 15 te itibaren sıra ile ve kapalı zarf usuliyle Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin listesi hizasında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler iki lira mukabilinde Ankara, İzmir, Eskişehir ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (3959)

Liste No.sı	Mikdarı	CİNSİ	Muhammen bedeli Lira	Krş.	Muvakkat teminatı Lira	Krş.
1	6418,250 M3	Çam dilme	353.003	75	17.870	15
2	2522,400 M3	Çam kalas	138.732	00	8.186	60
3	3037,725 M3	Çam tahta	167.074	87	9.603	74

Devlet Denizyolları işletme umum müdürlüğü ilânları

2 Hazirandan 9 Hazirana kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar.

Karadeniz hattına — Salı 12 de (Karadeniz) Perşembe 12 de (Güneysu) Pazar 16 da (Cumhuriyet). Galata rıhtımından.

Bartın hattına — Salı 18 de (Çanakkale) Cumartesi 18 de (Anafarta) Sirkeci Rıhtımından.

Mudanya hattına — Pazar, Pazartesi Salı 9.50 de, Çarşamba, Perşembe Cuma 16 da (Marakaz). Cumartesi 14 de (Sus). Tekmil Mudanya postaları Galata rıhtımının Karaköy cihetine yanaşır ve aynı mahalden kalkarlar.

Bandırma hattına — Pazartesi, Çarşamba, Cuma 8.00 de (Sus). Galata rıhtımından. Ayrıca Çarşamba ve Cumartesi 20 de (Konya). Tophane rıhtımından.

Karabiga hattına — Salı ve Cuma 19 da (Mersin). Tophane rıhtımından.

İmroz hattına — Pazar 9 da (Antalya). Tophane rıhtımından.

Ayvalık hattına — Çarşamba 15 de (Bursa), Cumartesi 15 de (Saadet) Sirkeci rıhtımından.

İzmir sürat hattına — Pazar 11 de (İzmir). Galata rıhtımından.

İzmir 2. Sürat postası — Perşembe 13 de (Kadeş). Galata rıhtımından.

Çanakkale ilâve postası — Perşembe 9 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği — Galata rıhtımı, Limanlar umum Müdürlüğü binası altında. 42362

Galata Şube Acenteliği — Galata rıhtımı Mıntaka Liman Reisliği binası altında. 40133

Sirkeci Şube Acenteliği — Sirkeci, Yolcu Salonu. 22740

(4247)

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası.
Şube ve Ajans adedi: 265.
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 aded 1,000 liralık	4,000 lira		100 aded 50 liralık	5,000 lira	
4 » 500 »	2,000 »		120 » 40 »	4,800 »	
4 » 250 »	1,000 »		160 » 20 »	3,200 »	
40 » 100 »	4,000 »				

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir. Keşideler: 11 Mart, 11 Haziran 11 Eylûl, 11 Birincikânun tarihlerinde yapılır.

VAKIT matbaası

Kitap kısmını yeniden tanzim edip açmıştır

Kitap, mecmua, gazete basar.
Tâbiler namına dizgi işleri alır.